

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Όλα είναι θέμα Παιδείας

ΕΝΙΑΙΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ Π/ΘΜΙΑΣ & Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Δ/ση: Αν. Παπανδρέου 37 , 15180 Μαρούσι

ΤΜΗΜΑ Α' ΣΕΠ

Α. Χαριτίδου sep@yppeph.gr

ΤΜΗΜΑ Β' ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Μ. Κούβελου t05sde1@yppeph.gr

ΤΜΗΜΑ Δ' ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Κ. Καραμπερόπουλος taapolag@yppeph.gr

Comenius – Leonardo da Vinci:

Σ. Φαρμάκη europa@yppeph.gr

eTwinning- Εθνική Υπηρεσία Υποστήριξης

Α. Πεππής, etwinning@sch.gr

Εθνική Υπηρεσία Υποστήριξης (801 11 38946)

Προς:

1. Περιφερειακές Δ/νσεις Α/ΘΜΙΑΣ & Β/ΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
2. Δ/ΝΣΕΙΣ Α/ΘΜΙΑΣ & Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ (υπόψη Υπευθύνων)
3. ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ (μέσω των οικείων Δ/νσεων)

Κοιν:

ΚΠΕ της χώρας

**ΘΕΜΑ: ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ`
(Αγωγής Σταδιοδρομίας, Αγωγής Υγείας, Περιβαλλοντικής Αγωγής,
Πολιτιστικών θεμάτων, Comenius- Leonardo da Vinci και eTwinning)
ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2009-10**

Με το ξεκίνημα της νέας σχολικής χρονιάς 2009-10 και για τον καλύτερο σχεδιασμό και την υλοποίηση προγραμμάτων Αγωγής Σταδιοδρομίας (ΣΕΠ), Αγωγής Υγείας (ΑΥ), Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΠΕ), Πολιτιστικών Θεμάτων, Comenius και eTwinning, στα σχολεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Για το σχεδιασμό και την υλοποίηση προγραμμάτων σχολικών δραστηριοτήτων (Αγωγής Σταδιοδρομίας, Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Αγωγής Υγείας και Πολιτιστικών θεμάτων) ισχύει η βασική Υπουργική Απόφαση Γ2/4867/28-8-1992, (ΦΕΚ 629 τ.Β/ 23-10-1992), στην οποία για πρώτη φορά ορίζονται ο θεσμός, οι κατηγορίες, το περιεχόμενο και ο τρόπος υλοποίησης των Σχολικών Δραστηριοτήτων.

Για τα προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Αγωγής Υγείας και Πολιτιστικών θεμάτων ισχύουν, επίσης:

1. Η Υ.Α Φ.12.1/545/85812/Γ1 της 31.08.2005, (ΦΕΚ 1280 τ.Β/ 13-9-2005), με θέμα «Γενίκευση εφαρμογής του προγράμματος της Ευέλικτης Ζώνης στην Α/βθμια Εκπαίδευση»
2. Η Υ.Α. Φ 484 /62 /Γ2 /4877 ,(ΦΕΚ 797 τ.Β/ 20-12-1990), με θέμα «Ανάθεση διδασκαλίας- Ωριαία αντιμισθία - Συμπλήρωση υποχρεωτικού ωραρίου»
3. Η Υ.Α. Γ1/377/865 (ΦΕΚ577/23-9-1992) με θέμα «Ένταξη των Σχολικών Δραστηριοτήτων στην Α/θμια Εκπαίδευση»
4. Το Π.Δ.35 (ΦΕΚ 11 τ.Α/4-2- 1991) με θέμα «Διδασκαλία Προαιρετικών μαθημάτων στα Ενιαία Πολυκλαδικά Λύκεια και άλλες Σχολικές Μονάδες Β/θμιας Εκπαίδευσης».

Ειδικότερα, για τις Σχολικές Δραστηριότητες κατά τομέα, ισχύει το παρακάτω θεσμικό πλαίσιο:

1.1. Αγωγή Σταδιοδρομίας

1. Η Υ.Α. Γ2/4867/28-8-1992.
2. Η Υ.Α. Γ2/455/7-2-2000 (ΦΕΚ 161 τ.Β'/16-2-2000), που ορίζει την Αγωγή Σταδιοδρομίας ως διακριτή κατηγορία Σχολικών Δραστηριοτήτων η οποία συμπληρώνει την βασική Υ.Α. Γ2/4867/28-8-1992.
3. Η Υ.Α. Γ2/5088/1-10-01 με θέμα «Οργάνωση Εκδηλώσεων με θέμα "Ημέρες Σταδιοδρομίας" στις σχολικές μονάδες Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης».

1.2. Αγωγή Υγείας και Περιβαλλοντική Αγωγή

α. Αγωγή Υγείας

1. Η Υ.Α. 7668 / Γ2 18-12-1997 (ΦΕΚ 1153 τ. Β /29-12-1997) με θέμα «Η Αγωγή του καταναλωτή στις σχολικές δραστηριότητες»
2. Η Υ.Α. 8976 /Γ2 29-11-1995 με θέμα «Καθορισμός καθηκόντων και υποχρεώσεων Υπευθύνων Αγωγής Υγείας»
3. Η Υ.Α. 127261/28.11.2006 με θέμα «Θεματικά Δίκτυα Αγωγής Υγείας».

β. Περιβαλλοντική Αγωγή

1. Ο Ν. 1946/91 (ΦΕΚ 69 τ.Α/14-5-1991) με θέμα «Επέκταση Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στα σχολεία της Α/θμιας Εκπαίδευσης».
2. Ο Ν.1892/1990 (ΦΕΚ 101 τ.Α/31-7-1990) άρθρο 111 με θέμα «Χρηματοδότηση Προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης»
3. Η Υ.Α. 60991/Γ7/19-6-2006 με θέμα «Διαδικασίες στελέχωσης και καθήκοντα των εκπαιδευτικών στα Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΚΠΕ) και των Υπευθύνων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Π Ε)»
4. Ο Ν. 2986 /2002 (ΦΕΚ 24/τ. Α'/13-2-2002) με θέμα «Οργάνωση των Περιφερειακών Υπηρεσιών Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης»
5. Η Υ.Α. 47587/57/16-5-03 (ΦΕΚ 693/τ.Β'/3-6-2003) με θέμα «Συνεργασίες ΥΠ.Ε.Π.Θ. Θεσμικών οργάνων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και Σχολείων με Ανώτατα & Ερευνητικά Επιστημονικά Ιδρύματα, άλλους κυβερνητικούς φορείς και μη κυβερνητικές οργανώσεις»
6. Σε ό,τι αφορά σε Θεματικά Δίκτυα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, ισχύει η Υ.Α. 66272/Γ7/4-7-2005
7. Η Υ.Α. 127856/Γ7/29.11.2006 με θέμα «Τροποποίηση της Υ. Α. 66272/Γ7/4-7-2005 περί θεματικών Δικτύων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης»
8. Η Υ.Α Φ.12.1/545/85812/Γ1/ 31.08.2005

1.3. Πολιτιστικά Θέματα και Καλλιτεχνικοί Αγώνες

1. Η Υ.Α. 60990/Γ7/19-06-2006 (ΦΕΚ126 τ.ΠΑΡ/13-07-2006) με θέμα «Προκήρυξη θέσεων Υπευθύνων Πολιτιστικών Θεμάτων και Καλλιτεχνικών Αγώνων Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης»
2. Η Υ.Α. 68282/Γ7/06-07-2006 με θέμα «Πλήρωση θέσεων Υπευθύνων Πολιτιστικών Θεμάτων και Καλλιτεχνικών Αγώνων Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης».
3. Ο Ν. 2817/2000 (ΦΕΚ 78/τ.Α'/14-3-2000) άρθρο 14, παράγραφος 10, που αφορά στους Πανελλήνιους Μαθητικούς Καλλιτεχνικούς Αγώνες
4. Η Υ.Α Φ.12/773/77094/Γ1/ 28-07-2006 (ΦΕΚ 1139 τ. Β /23-08-2006) με θέμα «Αναμόρφωση Ωρολογίων Προγραμμάτων στο Δημοτικό Σχολείο».

1.4. Πρόγραμμα eTwinning

1. Η Υ.Α. 96235/ΚΓ/5-9-2007 με θέμα «Σύσταση Εθνικής Υπηρεσίας Υποστήριξης»
Σημείωση: Όλες οι σχετικές εγκύκλιοι θα κοινοποιηθούν στις αρχές του τρέχοντος σχολικού έτους και θα δημοσιευθούν και στον ελληνικό ιστότοπο της δράσης www.etwinning.gr στη σελίδα «Εγκύκλιои-Εγγραφα».

1.5. Πρόγραμμα Comenius – Leonardo da Vinci

1. Η υπ' αριθμ. 1720/2006/ΕΚ / 15-11-2006 Απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με θέμα «Θέσπιση Προγράμματος Δράσης στον τομέα της δια βίου μάθησης»

Όλες οι παραπάνω Εγκύκλιοι, Υπουργικές Αποφάσεις, Νόμοι και Προεδρικά Διατάγματα, μπορούν να αναζητηθούν στις οικείες Διευθύνσεις Εκπαίδευσης.

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

2.1. Σχεδιασμός

Η διαδικασία ανάπτυξης Σχολικών Δραστηριοτήτων έχει ως εξής:

Με την έναρξη του σχολικού έτους ο Διευθυντής του σχολείου ενημερώνει τους εκπαιδευτικούς για τις δυνατότητες ανάπτυξης και εφαρμογής προγραμμάτων σχολικών δραστηριοτήτων. Οι εκπαιδευτικοί

που επιθυμούν να υλοποιήσουν κάποιο πρόγραμμα, συγκροτούν την εθελοντική μαθητική ομάδα, η οποία μπορεί να αποτελείται:

- από κανονικό σχολικό τμήμα
- από ομάδα μαθητών /τριών διαφορετικών τμημάτων
- από μαθητές του σχολείου σε συνεργασία με μαθητές άλλου σχολείου.

Όταν συγκροτηθεί η ομάδα, οι εκπαιδευτικοί επιλέγουν σε συνεργασία με τους μαθητές/τριες το θέμα του προγράμματος. Σε ό,τι αφορά στην επεξεργασία των θεμάτων, υπενθυμίζουμε τις βασικές αρχές που εφαρμόζονται στα προγράμματα των σχολικών δραστηριοτήτων, οι οποίες είναι: η διεπιστημονική θεώρηση, η βιωματική προσέγγιση, το άνοιγμα του σχολείου στην κοινωνία, η ανάπτυξη δημοκρατικού διαλόγου και η καλλιέργεια της κριτικής σκέψης. Μετά την επιλογή του θέματος ακολουθεί ο σχεδιασμός του προγράμματος που περιλαμβάνει τον τίτλο, τα υποθέματα, τους στόχους, το περιεχόμενο, την μεθοδολογία, το χρονοδιάγραμμα ανάπτυξης, τις συνεργασίες, τα πεδία σύνδεσης με τα αναλυτικά προγράμματα, το ημερολόγιο προγραμματισμού δραστηριοτήτων, τα ονοματεπώνυμα των εκπαιδευτικών και των μαθητών που θα συμμετέχουν, καθώς και τις ανάγκες για οικονομική υποστήριξη (αναλώσιμα και άλλα υλικά του προγράμματος, μετακινήσεις, έκδοση και τελική εκδήλωση παρουσίασης του προγράμματος). Στη συνέχεια, συμπληρώνεται με τις πληροφορίες αυτές το αντίστοιχο παράρτημα (Παραρτήματα I, II, III).

2.2. Έγκριση

Τα συμπληρωμένα έντυπα υλοποίησης προγραμμάτων σχολικών δραστηριοτήτων θα πρέπει να εγκριθούν από τον Διευθυντή και τον Σύλλογο Διδασκόντων της σχολικής μονάδας ή των σχολικών μονάδων σε περίπτωση συνεργασίας σχολείων, και στη συνέχεια να υποβληθούν **στους αντίστοιχους Υπευθύνους της τοπικής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης**, προκειμένου αυτοί να εισηγηθούν την έγκριση και τη χρηματοδότησή τους (με βάση τις πραγματικές ανάγκες καθενός από τα προγράμματα) από την Επιτροπή σχολικών δραστηριοτήτων της Διεύθυνσης.

Ειδικότερα για το eTwinning, ο έλεγχος και η αξιολόγηση των έργων θα γίνει από τους πρεσβευτές της δράσης και από την Εθνική Υπηρεσία Υποστήριξης, η οποία εδρεύει στο ΥΠΕΠΘ. Στη συνέχεια, τα έργα θα υποβληθούν στις αντίστοιχες Επιτροπές Σχολικών Δραστηριοτήτων από τους πρεσβευτές του eTwinning, προς έγκριση.

Οι Υπεύθυνοι των σχολικών δραστηριοτήτων της τοπικής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης και ο Διευθυντής της σχολικής μονάδας ελέγχουν την υλοποίηση του εγκεκριμένου από την Επιτροπή σχολικών δραστηριοτήτων προγράμματος. Οφείλουν επίσης να παρακολουθούν, να υποστηρίζουν και να αξιολογούν τα υλοποιούμενα προγράμματα ευθύνης τους και μετά από σχετική άδεια από την αρμόδια Διεύθυνση του ΥΠΕΠΘ, να οργανώνουν επιμορφωτικές συναντήσεις, ιδιαίτερα με εκπαιδευτικούς που δεν έχουν προηγούμενη εμπειρία στην πραγματοποίηση προγραμμάτων ή σε συνεργασία με τμήματα πανεπιστημίων, Σχολικούς συμβούλους, ΚΠΕ, το Π.Ι., ΟΤΑ, μη κυβερνητικούς φορείς κ.λπ.

2.3. Δαπάνες υλοποίησης

Οι δαπάνες της πραγματοποίησης των προγραμμάτων βαρύνουν τις πιστώσεις του ΚΑΕ 5274 και το συνολικό ποσό είτε θα κατανέμεται ανά πρόγραμμα με βάση τις ανάγκες είτε θα χρησιμοποιείται για την συνολική προβολή - παρουσίαση των δράσεων και των τελικών τους προϊόντων στο τέλος της σχολικής χρονιάς. Για την εκκαθάριση των αντιστοίχων παραστατικών, την ευθύνη έχουν οι οικονομικές υπηρεσίες της Διεύθυνσης Εκπαίδευσης. Το συνολικό ποσό της χρηματοδότησης των προγραμμάτων θα κατανέμεται ποσοστιαία (%) στις 4 κατηγορίες σχολικών δραστηριοτήτων, ανάλογα με τον αριθμό προγραμμάτων της κάθε κατηγορίας.

Αν το πρόγραμμα δεν υλοποιηθεί σύμφωνα με το σχέδιο που υποβλήθηκε, η επιχορήγηση και οι υπερωρίες δεν καταβάλλονται, ενώ, αν έχουν ήδη καταβληθεί, επιστρέφονται.

2.4. Διάρκεια και ωράριο υλοποίησης προγραμμάτων – απασχόληση Εκπαιδευτικών

Η διάρκεια ενός προγράμματος σχολικών δραστηριοτήτων Περιβαλλοντικής Αγωγής, Αγωγής Υγείας, Πολιτιστικών Θεμάτων μπορεί να είναι **από δυο (2) έως έξι (6) μήνες**. Η διάρκεια ενός προγράμματος σχολικών δραστηριοτήτων Αγωγής Σταδιοδρομίας ή ενός προγράμματος eTwinning (ώστε να τεκμηριωθεί, όπως αναλύεται παρακάτω, δικαίωμα συμπλήρωσης ωραρίου ή υπερωριακής απασχόλησης) δεν μπορεί να είναι μικρότερη των **πέντε (5) μηνών**.

Για κάθε πρόγραμμα διατίθεται εβδομαδιαίως ένα δίωρο. Κάθε εκπαιδευτικός και κάθε μαθητής μπορούν να συμμετέχουν μέχρι και σε δύο (2) προγράμματα. Στο τέλος της σχολικής χρονιάς για

όλες τις δραστηριότητες μπορεί να διατεθεί ένα διήμερο προκειμένου να γίνει παρουσίαση των προγραμμάτων.

Τα προγράμματα στη **Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση** υλοποιούνται **εκτός του ωρολογίου προγράμματος**. Ειδικότερα για το eTwinning, το δίωρο διατίθεται στον εκπαιδευτικό για την οργάνωση της συνεργασίας (μετάφραση, ψηφιοποίηση και επεξεργασία υλικού, συμπλήρωση του twin blog-πρώην κάρτα προόδου κλπ) και για την επικοινωνία με τα συνεργαζόμενα σχολεία εκτός των ωρών διδασκαλίας του.

Τα προγράμματα στην **Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση** υλοποιούνται **εντός και εκτός ωρολογίου προγράμματος**.

Εντός ωρολογίου προγράμματος

- στο πλαίσιο της ευέλικτης ζώνης
- με διάχυση σε όλα τα μαθήματα
- στο ολοήμερο σχολείο

Εκτός ωρολογίου προγράμματος, με υπερωρίες.

Σύμφωνα με τις αποφάσεις Γ2/4867/28-8-1992, Γ2/6411/29-11-1994 και Γ2/4915/16-9-96:

- Οι εκπαιδευτικοί που ανήκουν στην παιδαγωγική ομάδα υλοποίησης του προγράμματος μπορούν είτε να κάνουν χρήση του μειωμένου ωραρίου, είτε να αναλάβουν το πρόγραμμα, πλέον του εργάσιμου ωραρίου τους, ως υπερωρίες**
- Κάθε εκπαιδευτικός δικαιούται, μέχρι 2 ώρες υπερωρία ανά πρόγραμμα την εβδομάδα και μπορεί να συμμετάσχει μέχρι και σε δύο το πολύ προγράμματα (δηλ. 2+2=4 ώρες συνολικά την εβδομάδα) και**
- σε κάθε πρόγραμμα μπορούν να συμμετάσχουν μέχρι δύο εκπαιδευτικοί δηλαδή ο μέγιστος αριθμός υπερωριών ανά πρόγραμμα είναι 4 ώρες.**

Σημειώνεται ότι οι υπερωρίες αυτές εντάσσονται στο συνολικό θεσμικό πλαίσιο των υπερωριών για τους εκπαιδευτικούς και δεν βαρύνουν τον ΚΑΕ 5274, καθότι τα προγράμματα σχολικών δραστηριοτήτων αποτελούν, με βάση τον Ν1566/85, τμήμα του αναλυτικού προγράμματος των σχολείων.

Οι Διευθυντές-Διευθύντριες, των Σχολικών Μονάδων, οι Διευθύνσεις Α/θμιας – Β/θμιας Εκπαίδευσης, καθώς επίσης και οι υπεύθυνοι Α.Υ. και Π.Α. οφείλουν να διευκολύνουν και να υποστηρίζουν τους εκπαιδευτικούς που αναλαμβάνουν προγράμματα αναφορικά με ζητήματα υποδομών και εργαλείων χρήσιμων για το πρόγραμμα.

2.5. Συνεργασίες του ΥΠΕΠΘ με άλλους φορείς

Προγράμματα σχολικών δραστηριοτήτων μπορούν να υλοποιηθούν σύμφωνα με τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις και διαδικασίες στο πλαίσιο οποιουδήποτε προγράμματος εγκεκριμένης συνεργασίας του ΥΠΕΠΘ με άλλους κυβερνητικούς ή μη κυβερνητικούς φορείς, δημόσιους οργανισμούς, φορείς τοπικής ή νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, ΑΕΙ κ.ά, οι οποίοι μπορούν με τα δικά τους μέσα να στηρίζουν το έργο των εκπαιδευτικών των σχολείων, καθώς επίσης και στο πλαίσιο υλοποίησης προγραμμάτων διεθνών συνεργασιών. Για οποιαδήποτε συνεργασία με φορείς ή φυσικά πρόσωπα **μέσα** στις σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, θα πρέπει να υπάρχει η σύμφωνη γνώμη του Διευθυντή κάθε σχολικής μονάδας, **μετά από σχετική έγκριση της αρμόδιας Διεύθυνσης του ΥΠΕΠΘ (Διεύθυνση Σπουδών Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης).**

2.6. Προθεσμία υποβολής Προγραμμάτων

Τα σχέδια προγραμμάτων στην τοπική Διεύθυνση Εκπαίδευσης πρέπει να υποβληθούν μέχρι **τις 12 Οκτωβρίου 2009.**

Οι Διευθύνσεις Εκπαίδευσης **πρέπει να έχουν ολοκληρώσει τις διαδικασίες έγκρισης των υποβληθέντων σχεδίων προγραμμάτων** μέχρι τις **23 Οκτωβρίου 2009.**

Ειδικότερα για το πρόγραμμα eTwinning, οι αιτήσεις των εκπαιδευτικών θα γίνουν ηλεκτρονικά βάσει της διαδικασίας η οποία θα αναρτηθεί στον ιστότοπο www.etwinning.gr και η προθεσμία ηλεκτρονικής υποβολής σχεδίων προγραμμάτων θα λήξει μία εβδομάδα νωρίτερα, δηλαδή στις 5 Οκτωβρίου 2009. Οι πρεσβευτές της δράσης eTwinning θα αποστείλουν συγκεντρωτικά τις σχετικές αιτήσεις με τα απαραίτητα έγγραφα στις αρμόδιες Επιτροπές Σχολικών Δραστηριοτήτων, μέχρι τις 12 Οκτωβρίου 2009.

3. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

3.1.ΤΜΗΜΑ Α΄ ΣΕΠ

Προγράμματα Αγωγής Σταδιοδρομίας

Ο θεσμός της Συμβουλευτικής - Επαγγελματικού Προσανατολισμού εκτός από την εφαρμογή του στην τάξη στο πλαίσιο των ωρολογίων προγραμμάτων της Γ' τάξης Γυμνασίου και της Α' τάξης Γενικού Λυκείου, εφαρμόζεται και υποστηρίζεται τόσο στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων των ΚΕΣΥΠ, Γραφείων ΣΕΠ και Γραφείων Σύνδεσης με την Αγορά Εργασίας της χώρας, όσο και στο πλαίσιο υλοποίησης με την εφαρμογή προγραμμάτων Αγωγής Σταδιοδρομίας.

Οι Σύμβουλοι ΣΕΠ και οι Ειδικοί Πληροφόρησης και Τεκμηρίωσης που υπηρετούν στα ΚΕΣΥΠ και οι Υπεύθυνοι - καθηγητές στα ΓΡΑΣΕΠ της χώρας, μπορούν να ενημερώσουν, υποστηρίξουν και γενικότερα να συνεργαστούν τόσο στο στάδιο του σχεδιασμού όσο και σε αυτό της υλοποίησης προγραμμάτων Αγωγής Σταδιοδρομίας. Στη φάση του σχεδιασμού των προγραμμάτων αυτών, πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα ενημέρωσης των ενδιαφερόμενων εκπαιδευτικών από τα σχετικά αρχεία που διατηρούν τα ΚΕΣΥΠ, ΓΡΑΣΕΠ αναφορικά με προγράμματα Αγωγής Σταδιοδρομίας που έχουν ήδη υλοποιηθεί, ώστε να διευκολύνεται η επαφή των ενδιαφερομένων με εκπαιδευτικούς που έχουν ήδη σχετική εμπειρία υλοποίησης προγραμμάτων. Παράλληλα μπορούν οι Υπεύθυνοι των Γραφείων ΣΕΠ να ενημερώσουν σχετικά με την υλοποίηση προγραμμάτων Αγωγής Σταδιοδρομίας το Σύλλογο Εκπαιδευτικών Δ.Ε. της σχολικής μονάδας στην οποία ανήκει το Γραφείο ΣΕΠ ή τους Συλλόγους Καθηγητών παρακείμενης/ων σχολικών μονάδων όπου ο Υπεύθυνος του Γραφείου ΣΕΠ προωθεί το θεσμό του ΣΕΠ στην τάξη.

Οι εκπαιδευτικοί που ενδιαφέρονται να υλοποιήσουν πρόγραμμα Αγωγής Σταδιοδρομίας, υποβάλουν στη Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης όπου ανήκουν, το επισυναπτόμενο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι (σχέδιο υποβολής προγράμματος), αφού ενημερώσουν ανάλογα το ΚΕΣΥΠ της περιοχής τους ή το ΓΡΑΣΕΠ από όπου και μπορούν να ζητήσουν σχετική υποστήριξη και γενικότερη ενημέρωση σχετικά με το θεσμό της Συμβουλευτικής- Επαγγελματικού Προσανατολισμού και τις εφαρμογές του.

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης του εγκεκριμένου προγράμματος, η παιδαγωγική ομάδα (εκπαιδευτικοί ή και οι μαθητές/τριες) μπορεί να συνεργαστεί, εκτός από τα κατά τόπους ΚΕΣΥΠ και Γραφεία ΣΕΠ της χώρας, και με φορείς του χώρου της εκπαίδευσης, απασχόλησης, πρόνοιας, τοπικής αυτοδιοίκησης κ.ά. και να πραγματοποιούν επισκέψεις, ενημερωτικές συναντήσεις, τηλεφωνικές, γραπτές και διαδικτυακές επικοινωνίες, μικρές έρευνες πεδίου, συνεντεύξεις, μικρά project, και ό,τι άλλο κριθεί απαραίτητο και ωφέλιμο για την αποτελεσματικότητά του.

Η παρουσίαση των υλοποιημένων προγραμμάτων Αγωγής Σταδιοδρομίας μπορεί να γίνει είτε αυτόνομα στο πλαίσιο των γενικότερων εκδηλώσεων του σχολείου είτε να συμπεριληφθεί στις δραστηριότητες που περιλαμβάνονται στα πλαίσια των Ημερών Σταδιοδρομίας, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. πρωτ. Γ2/5088/1-10-01 Υ.Α. «Οργάνωση Εκδηλώσεων με θέμα "Ημέρες Σταδιοδρομίας" στις σχολικές μονάδες Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης».

Μετά την έγκριση του αριθμού των προγραμμάτων Αγωγής Σταδιοδρομίας, ενημερώνονται από την επιτροπή και μέσω της Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης τα αρμόδια ΚΕΣΥΠ, τα οποία και διατηρούν Αρχείο Υλοποίησης Προγραμμάτων Αγωγής Σταδιοδρομίας, για τα σχολεία αρμοδιότητάς τους. Στη συνέχεια αποστέλλουν στη Δ/ση Συμβουλευτικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού & Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων, Τμήμα ΣΕΠ, με κοινοποίηση προς τον Τομέα ΣΕΠ του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου συμπληρωμένο τον επισυναπτόμενο (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ) πίνακα των εγκεκριμένων προγραμμάτων Αγωγής Σταδιοδρομίας ταχυδρομικά και ηλεκτρονικά στο e-mail sep@ypepth.gr.

Πληροφορίες: Γ. Γιωτοπούλου, τηλ. 210 3442222 sep@ypepth.gr

3.2. ΤΜΗΜΑ Β΄ ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ (Α.Υ. & Π.Α)

Το Τμήμα Β, στο πλαίσιο της Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη και του θεματικού έτους για την ΕΝΕΡΓΕΙΑ, μέσω της προτεινόμενης θεματολογίας για την προστασία του Περιβάλλοντος και την Αγωγή της Υγείας στοχεύει στην ολιστική ανάπτυξη των αρχών της Αειφόρου Ανάπτυξης.

Ειδικότερα, μέσω των προτεινόμενων δράσεων Αγωγής Υγείας επιδιώκει την ενεργοποίηση της εκπαιδευτικής κοινότητας και σε θέματα σχετικά με την ενεργειακή ασφάλεια – ακτινοπροστασία και υγιεινή όλων των χώρων στους οποίους ζουν και δημιουργούν οι μαθητές μας. Η Αγωγή και Προαγωγή της Υγείας, όπως αυτές ορίζονται από τα κείμενα του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, απαιτούν από όλους εμάς επικαιροποίηση του περιεχομένου των σχετικών σχολικών δράσεων προς την κατεύθυνση της δημιουργίας υγιών ατόμων που αναπτύσσονται σε υγιή φυσικά και κοινωνικά περιβάλλοντα.

Το Τμήμα Β προς την κατεύθυνση αυτή προγραμματίζει μια σειρά δράσεων σε συνεργασία με τους Υπευθύνους Αγωγής Υγείας, έτσι ώστε να διαμορφωθεί το κατάλληλο πλαίσιο που θα καλύπτει τις ανάγκες αυτές και ταυτόχρονα θα θέτει τις προϋποθέσεις για τον επαναπροσδιορισμό της θεματολογίας της Α.Υ.

3.2.1. Δράσεις Αγωγής Υγείας & Περιβαλλοντικής Αγωγής

- Προγράμματα Α.Υ. & Π.Α. δέμηνης έως εξάμηνης διάρκειας στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια εκπαίδευση χρηματοδοτούμενα από εθνικούς πόρους
- Προγράμματα μονοήμερα έως τετραήμερα Περιβαλλοντικής Αγωγής που υλοποιούνται στα Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης της χώρας.
- Προγράμματα Ενίσχυσης Πρωτοβουλιών σε θέματα Αγωγής Υγείας Περιβαλλοντικής Αγωγής σε συνεργασία με το Ε.Ι.Ν. χρηματοδοτούμενα από ευρωπαϊκούς πόρους.
- Θεματικά Δίκτυα Α.Υ. και Π.Α. (τοπικά, περιφερειακά, εθνικά και διεθνή).
- Πρόγραμμα Α.Υ. και Π.Α καθώς και λειτουργία Θεματικών Δικτύων μπορούν να υλοποιηθούν και στο πλαίσιο εγκεκριμένης συνεργασίας του ΥΠ.Ε.Π.Θ. με άλλους κυβερνητικούς ή μη κυβερνητικούς φορείς, φορείς νομαρχιακής ή τοπικής αυτοδιοίκησης, Α.Ε.Ι., ερευνητικά κέντρα κ.λ.π, οι οποίοι μπορούν με τα δικά τους μέσα να στηρίξουν το έργο των εκπαιδευτικών και των σχολείων.

3.2.2. Μορφή Προγραμμάτων Σχολικών Δραστηριοτήτων Α.Υ. & Π.Α

Υπενθυμίζουμε ότι το εκπαιδευτικό πρόγραμμα – σχολική δραστηριότητα διαφοροποιείται από την συμβατική διδασκαλία, αφού δεν αναφέρεται σε εύρος γνωστικού κλάδου. Το πρόγραμμα σχολικών δραστηριοτήτων δεν αποτελεί τυπικό μάθημα και διακρίνεται ως προς τον θεματικό - περιορισμένο χαρακτήρα του γνωστικού αντικείμενου, ως προς την ομαδοσυνεργατική μέθοδο εργασίας και ως προς τη δομή, καθώς περιλαμβάνει μελέτη πεδίου και εργαστήρια θεματικών δραστηριοτήτων.

Τα εργαστήρια θεματικών δραστηριοτήτων και οι μελέτες πεδίου αποτελούν οργανικά μέρη των προγραμμάτων και δεν αποτελούν ψυχαγωγικά διαλείμματα ή απλούς περιπάτους, αλλά συγκροτημένες δράσεις παιδαγωγικού χαρακτήρα που με διαφορετική προσέγγιση κεφαλαιοποιούν τους βασικούς άξονες – στόχους του κάθε προγράμματος.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Δεν θεωρούνται ως αυτοτελή προγράμματα Περιβαλλοντικής Αγωγής (Π.Α.), ούτε χρηματοδοτούνται ως τέτοια οι τριήμερες περιβαλλοντικές εκδρομές, οι επισκέψεις στα Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, οι ημέρες τοπικών δράσεων, όπως καθαρισμός παραλιών, δένδροφυτεύσεις κ.λπ. Όλες αυτές οι χρήσιμες απλές δραστηριότητες μπορούν να εγκρίνονται ή να χρηματοδοτούνται μόνο αν αποτελούν μικρό τμήμα ενός κανονικού πολύμηνου προγράμματος Π.Α.

3.2.3. Υποστήριξη Προγραμμάτων Σχολικών Δραστηριοτήτων

Το ΥΠ.Ε.Π.Θ. για να στηρίξει το έργο των εκπαιδευτικών στο σχολείο, είναι γνωστό πως έχει θεσμοθετήσει θέση Υπευθύνων Α.Υ. και Π.Α. σε κάθε τοπική Δ/ση και έχει ιδρύσει 69 Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΚΠΕ) και 60 Συμβουλευτικούς Σταθμούς Νέων (Σ.Σ.Ν.) που καλύπτουν όλη την επικράτεια.

Οι Υπεύθυνοι Α.Υ. και Π.Α. παρακολουθούν και υποστηρίζουν τα αντίστοιχα προγράμματα των σχολικών μονάδων της Δ/σής τους:

- ενημερώνουν τους εκπαιδευτικούς και τους Δ/ντές σχολικών μονάδων για τις δυνατότητες υλοποίησης προγραμμάτων σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο
- λειτουργούν ως πολλαπλασιαστές: επισκέπτονται τις σχολικές μονάδες και οργανώνουν συναντήσεις ομάδων εκπαιδευτικών με σκοπό την ενημέρωση των εκπαιδευτικών σε ζητήματα βιβλιογραφίας, μεθοδολογίας αλλά και για την μετάδοση / διάχυση των πληροφοριών και γνώσεων από τα κάθε είδους επιμορφωτικά σεμινάρια και συναντήσεις στα οποία συμμετέχουν οι ίδιοι
- βοηθούν τους εκπαιδευτικούς στον σχεδιασμό του προγράμματος, ενθαρρύνοντας καινοτόμες προσεγγίσεις
- ενημερώνουν τους εκπαιδευτικούς για επιστημονικές συναντήσεις, σεμινάρια, ημερίδες κ.ά. των τομέων ευθύνης τους
- συντονίζουν δράσεις παρουσίασης/ εκδηλώσεις παρουσιάσεων εργασιών των σχολείων της Δ/σης στο τέλος της σχολικής χρονιάς
- ενημερώνουν τους εκπαιδευτικούς για τις δυνατότητες συνεργασιών με τα Κ.Π.Ε. και τους Σ.Σ.Ν. της περιφερειακής Δ/σης στην οποία ανήκουν, όπως και για τις δυνατότητες παρακολούθησης εκπαιδευτικού προγράμματος σε άλλα Κ.Π.Ε.
- **οργανώνουν σεμινάρια – ημερίδες για τους εκπαιδευτικούς με την έγκριση και την εποπτεία του Τμήματος Β΄ ΑΥ & ΠΑ του ΥΠΕΠΘ**
- οργανώνουν το πρόγραμμα επισκέψεων τους σε όλα τα σχολεία ευθύνης τους για ενημέρωση των δραστηριοτήτων τους, που προτρέπουν τους Εκπαιδευτικούς και τους Διευθυντές των σχολικών μονάδων να συνεργαστούν για την εξάπλωση των προγραμμάτων τους.

(Οι επισκέψεις θα πρέπει να αποδεικνύονται με αντικειμενικό τρόπο εφόσον ζητηθεί τόσο από τους Διευθυντές Εκπ/σης όσο και από το ΥΠΕΠΘ).

3.2.4. Τα Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΚΠΕ)

Σήμερα λειτουργούν **57 ΚΠΕ**, τα οποία: **παρέχουν εκπαιδευτικά προγράμματα μιας (1) έως τεσσάρων (4) ημερών σε μαθητικές ομάδες**, οργανώνουν επιμορφωτικά σεμινάρια για εκπαιδευτικούς, παράγουν εκπαιδευτικό υλικό, αναπτύσσουν θεματικά δίκτυα σχολείων, τοπικές και διεθνείς συνεργασίες. Η συμμετοχή των περιβαλλοντικών ομάδων και των εκπαιδευτικών των σχολείων στα προγράμματά τους γίνεται σε συνεργασία με τους Υπευθύνους Π.Α. των Δ/σεων.

Τα ΚΠΕ έχουν ιδρύσει και λειτουργούν 37 Εθνικά Θεματικά Δίκτυα σε έκαστο των οποίων μπορούν να συμμετάσχουν έως 120 σχολικές μονάδες.

Σχετική εγκύκλιος ενημέρωσης αποστέλλεται στην αρχή κάθε σχολικής χρονιάς προς όλες τις σχολικές μονάδες.

Σημειώνεται ότι κάθε περιβαλλοντική ομάδα μπορεί να επισκεφθεί κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς μέχρι 2 ΚΠΕ και ότι ο Υπεύθυνος Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης της Διεύθυνσης πρέπει να φροντίσει για την τήρηση αυτού του όρου.

3.2.5. Οι Συμβουλευτικοί Σταθμοί Νέων (Σ.Σ.Ν.)

Το ΥΠΕΠΘ έχει ιδρύσει δίκτυο από 60 Σ.Σ.Ν.σε όλες τις Δ/σεις της χώρας. Υπενθυμίζουμε ότι έργο των Συμβουλευτικών Σταθμών Νέων είναι :

- η ενημέρωση και η κάλυψη των ψυχοκοινωνικών αναγκών των σχολικών μονάδων, μέσω και της συνεργασίας, όταν είναι αναγκαία, με άλλους δημόσιους φορείς υπηρεσιών ψυχικής υγείας
- η ενημέρωση και η Συμβουλευτική Γονέων και η προληπτική παρέμβαση στο πλαίσιο στήριξης της οικογένειας, η δημιουργία ομάδων γονέων
- η εποπτεία των δραστηριοτήτων που υλοποιούνται στα σχολεία, εκ μέρους διαφόρων κοινωνικών φορέων μετά από σχετική άδεια του ΥΠ.Ε.Π.Θ.
- η εφαρμογή προγραμμάτων προαγωγής της ψυχικής υγείας για τους μαθητές,
- η ενημέρωση, η υποστήριξη και η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών
- η οργάνωση σεμιναρίων και ημερίδων, η συνεργασία με φορείς εκτός ΥΠ.Ε.Π.Θ. μετά από ενημέρωση της αρμόδιας Διεύθυνσης
- η ευαισθητοποίηση της ευρύτερης κοινότητας σε θέματα ψυχικής υγείας.

Οι εκπαιδευτικοί που ενδιαφέρονται να υλοποιήσουν πρόγραμμα Αγωγής Υγείας και Περιβαλλοντικής Αγωγής, υποβάλλουν στις Διευθύνσεις Εκπαίδευσης όπου ανήκουν, το επισυναπτόμενο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ** (σχέδιο υποβολής προγράμματος).

Στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI** παρατίθενται ενδεικτικοί θεματικοί άξονες για προγράμματα σχολικών δραστηριοτήτων Α.Υ. & Π.Α., όπως αυτοί περιγράφονται στην εγκύκλιο της υπηρεσίας μας με τίτλο:

**ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΙΑ
ΚΑΙ ΟΙ ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ - ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΈΤΟΣ: 2010**

και προτείνεται οι εκπαιδευτικοί πριν την ανάληψη και υλοποίηση κάποιου προγράμματος να την συμβουλευτούν.

Πληροφορίες: Αγωγή Υγείας: Σ. Λαπατά τηλ. 210 344 2579 t05sdeay@ypepth.gr
Περιβαλλοντική Αγωγή: Φ. Μέττα τηλ. 210 344 2205 t05sde1@ypepth.gr

3.3. ΤΜΗΜΑ Δ΄ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

3.3.1 Πολιτιστικά Προγράμματα

Το Υπ.Ε.Π.Θ., για να στηρίξει το έργο των εκπαιδευτικών στο σχολείο, έχει θεσμοθετήσει την θέση του Υπευθύνου Πολιτιστικών Θεμάτων και Καλλιτεχνικών Αγώνων σε κάθε τοπική Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Οι Υπεύθυνοι Πολιτιστικών Θεμάτων και Καλλιτεχνικών Αγώνων στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους:

- επισκέπτονται τις σχολικές μονάδες
- ενημερώνουν τους εκπαιδευτικούς και τους Διευθυντές για τις δυνατότητες υλοποίησης προγραμμάτων σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο
- συμβάλλουν στον σχεδιασμό των προγραμμάτων
- εμπυχώνουν και στηρίζουν τους μαθητές στην διαδικασία ανακάλυψης της γνώσης μέσα από την έρευνα, την ανάλυση-σύνθεση των δεδομένων και την βιωματική προσέγγιση
- διοργανώνουν εργαστήρια έκφρασης και δημιουργίας
- παρακολουθούν τα πολιτιστικά προγράμματα των σχολικών μονάδων της Διεύθυνσης στην οποία ανήκουν
- οργανώνουν εκδήλωση με την λήξη του σχολικού έτους, στην οποία παρουσιάζονται τα προγράμματα των σχολείων της Διεύθυνσης
- διοργανώνουν επιμορφωτικές ημερίδες, σεμινάρια, επισκέψεις, εργαστήρια έκφρασης και δημιουργίας για εκπαιδευτικούς με την έγκριση και εποπτεία του Τμήματος Δ΄ Αισθητικής Αγωγής της Δ/σης ΣΕΠΕΔ.

Παράλληλα οι Πολιτιστικοί Υπεύθυνοι επισκέπτονται τις σχολικές μονάδες και οργανώνουν συναντήσεις ομάδων εκπαιδευτικών με σκοπό την ενημέρωσή τους σε ζητήματα βιβλιογραφίας, μεθοδολογίας αλλά και την μεταβίβαση / διάχυση των πληροφοριών και γνώσεων από τα κάθε είδους επιμορφωτικά σεμινάρια και συνέδρια, στα οποία συμμετέχουν οι ίδιοι.

Με βάση το θεσμικό πλαίσιο, όσοι εκπαιδευτικοί ενδιαφέρονται να ασχοληθούν και να αναπτύξουν κάποιο πρόγραμμα Σχολικών Δραστηριοτήτων, συγκροτούν μια μαθητική ομάδα, η οποία αναλαμβάνει την υλοποίηση ενός Πολιτιστικού Προγράμματος. Για την επιλογή προγράμματος οι ενδιαφερόμενοι εκπαιδευτικοί δύνανται να ανατρέχουν στην **Θεματολογία Πολιτιστικών Προγραμμάτων**, η οποία παρατίθεται στο τέλος της εγκυκλίου. Τα Πολιτιστικά Προγράμματα πραγματοποιούνται με ενδεχόμενη αναφορά και σχέση προς το αντίστοιχο Πρόγραμμα Σπουδών. Παράλληλα οι Πολιτιστικοί Υπεύθυνοι ενημερώνουν τα σχολεία για την διεξαγωγή των **Πανελληνίων Μαθητικών Καλλιτεχνικών Αγώνων**, συμβάλλουν **ουσιαστικά** στην προετοιμασία των Αγώνων σε περιφερειακό και πανελλήνιο επίπεδο, αναλαμβάνουν την οργάνωση των **Περιφερειακών Μαθητικών Αγώνων** στην περιοχή αρμοδιότητάς τους, σε περίπτωση που η Διεύθυνσή τους αναλάβει αυτό το έργο, και συμμετέχουν ενεργώς στην διοργάνωση των εκδηλώσεων της Εβδομάδας Καλλιτεχνικής Έκφρασης στην πόλη που αναλαμβάνει τη διοργάνωση αυτή κατ' έτος.

3.3.2 ΟΙ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΙ ΜΑΘΗΤΙΚΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΩΣ ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Οι Πανελλήνιοι Μαθητικοί Καλλιτεχνικοί Αγώνες συνδέονται άμεσα με τα Πολιτιστικά Προγράμματα καθώς αποτελούν ένα ευρύ αυτοτελές πρόγραμμα με πανελλήνια εμβέλεια και συμμετοχή. Συγκεκριμένα:

- Αποτελούν ένα ολοκληρωμένο, πολυδιάστατο και πολυδύναμο Πολιτιστικό Πρόγραμμα που κινητοποιεί και αξιοποιεί δημιουργικά την εκπαιδευτική κοινότητα, συνεγείροντας παράλληλα δυνάμεις κοινωνικές και πολιτιστικές με την ανάδειξη και την καλλιέργεια των δεξιοτήτων των μαθητών.
- Η προετοιμασία και η υλοποίηση Πολιτιστικών Προγραμμάτων σχετικών με παραστάσεις Αρχαίου Δράματος και Σύγχρονου Θεάτρου, με εκδηλώσεις Μουσικής, Χορού και Ζωγραφικής δίνουν την δυνατότητα εμπειρίας στα αντικείμενα αυτά και περαιτέρω εξοικείωσης ως προς την συμμετοχή στους διάφορους τομείς των Πανελλήνιων Μαθητικών Καλλιτεχνικών Αγώνων. Με τον τρόπο αυτόν ένα Πολιτιστικό Πρόγραμμα είναι το πρώτο σκαλοπάτι για μελλοντική συμμετοχή, τόσο των μαθητών όσο και των εκπαιδευτικών, και παρουσίαση σε μία πανελλήνια διοργάνωση, όπως είναι οι Πανελλήνιοι Μαθητικοί Καλλιτεχνικοί Αγώνες. Παράλληλα το σχολείο πραγματώνει τον διπλό του ρόλο: χώρος παιδείας και χώρος πολιτισμού, δηλ. καλλιτεχνικής δημιουργίας και ανάδειξης νέων πρωτότυπων ιδεών και τάσεων.
- Οι Πανελλήνιοι Μαθητικοί Καλλιτεχνικοί Αγώνες, στην δεκαπεντάχρονη πορεία τους, έχουν καταδείξει ότι οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί που συμμετέχουν, έχουν την ευκαιρία να βιώσουν το σχολείο της χαράς, της δημιουργίας, της ελεύθερης καλλιτεχνικής έκφρασης, της επικοινωνίας, της αισθητικής απόλαυσης και της ψυχαγωγίας.

3.3.3. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΣΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

Ο ρόλος του σχολείου στην σύγχρονη κοινωνία

- Γνωστικό αντικείμενο
- Δραστηριότητες με βιωματικό χαρακτήρα

Πολιτιστικά προγράμματα

- Προβολή και ανάδειξη στοιχείων πολιτισμού
- Σύνθεση πληθυσμού
- Κοινωνική-οικονομική οργάνωση
- Πολιτιστική κληρονομιά:
  - α. γράμματα - τέχνες
  - β. ήθη και έθιμα
  - γ. θεσμοί - τελετουργίες
  - δ. αρχιτεκτονική - μνημεία

Πολιτιστικό πρόγραμμα

- Δεν είναι προσωπική υπόθεση του εκπαιδευτικού
- Συλλογική ευθύνη, συμμετοχή και αλληλεπίδραση των μαθητών
- Μαθητοκεντρική και ομαδοσυνεργατική γνώση
- Δημοκρατικό σχολείο ανοιχτό στην κοινωνία και τον πολιτισμό

Η επιτυχία του πολιτιστικού προγράμματος διασφαλίζεται:

- επιλογή του θέματος
- στοχοθεσία
- μεθοδολογία
- διαδικασία της αξιολόγησης

Διάρκεια πολιτιστικού προγράμματος

- από δύο έως έξι μήνες
- τακτικές εβδομαδιαίες συναντήσεις της ομάδας
- συντονιστική ομάδα: δύο έως τρεις εκπαιδευτικοί

- συμμετοχή μαθητών διαφορετικών τάξεων

Επιλογή μεθοδολογίας

- Το σχολείο εργαστήριο ζωής
- Η μέθοδος project:
  - α. οργανωμένη συλλογική δραστηριότητα
  - β. ελεύθερη επιλογή θέματος
  - γ. καθορισμένο σχέδιο
  - δ. σύνδεση με αναλυτικό πρόγραμμα – διαθεματικότητα

Σχεδιασμός προγράμματος – Στάδια υλοποίησης

α. Επιλογή θέματος και υποθεμάτων

β. Καθορισμός γενικού σκοπού και επιμέρους στόχων

α. γνωστικοί β. ερευνητικοί γ. κοινωνικοί δ. ψυχολογικοί- ηθικοί ε. πολιτικοί

γ. Συνεργασίες- χωρισμός σε ομάδες

ε. Στάδια υλοποίησης

α. Έρευνα για την συλλογή του υλικού β. Μελέτη και ερμηνεία του υλικού, διεξαγωγή συμπερασμάτων γ. Παραγωγή και παρουσίαση έργου

ε. Συνεργασία με φορείς και άτομα

Πολιτιστικοί σύλλογοι– μουσειακοί χώροι - Δήμος – Νομαρχία – Κάτοικοι - Σύλλογος γονέων και κηδεμόνων - Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης

στ. Πεδία σύνδεσης με το Αναλυτικό Πρόγραμμα

Γλώσσα, Νεοελληνικά κείμενα, Αρχαία ελληνική γραμματεία , Ιστορία και τοπική ιστορία , Μουσική, Καλλιτεχνικά, Η/Υ, Ξένες γλώσσες, Θρησκευτικά, Μαθηματικά , Φυσική- Χημεία, Γεωγραφία, Οικιακή, οικονομία και Φυσική Αγωγή

ζ. Χρονικός προγραμματισμός

Χρονοδιάγραμμα ανάπτυξης προγράμματος
 Ημερολόγιο εβδομαδιαίων συναντήσεων
 Ημερολόγιο προγραμματισμού δραστηριοτήτων

η. Προϋπολογισμός- οικονομική υποστήριξη

Καταγραφή υλικών
 Μετακινήσεις
 Έξοδα παρουσίασης (γραφική ύλη, φιλμ, εκτυπώσεις, κ.λπ.)
 Αναζήτηση χορηγών (δήμος, νομαρχία, πολιτιστικοί σύλλογοι, ιδιώτες)

θ. Αξιολόγηση του Πολιτιστικού Προγράμματος

Απόκτηση γνώσεων – ερευνητική ικανότητα
 Όξυνση της κρίσης
 Ανάδειξη δεξιοτήτων και ικανοτήτων
 Εξάσκηση επικοινωνιακών δεξιοτήτων
 Καλλιέργεια της συλλογικότητας
 Χρήση Νέων Τεχνολογιών
 Ανάληψη πρωτοβουλιών
 Άνοιγμα του σχολείου στην κοινωνία
 Καινοτόμες δραστηριότητες
 Τόνωση του ενδιαφέροντος των μαθητών για την τοπική κοινωνία και ιστορία

Οι εκπαιδευτικοί που ενδιαφέρονται να υλοποιήσουν πολιτιστικά πρόγραμμα, υποβάλουν στις Διευθύνσεις Εκπαίδευσης όπου ανήκουν, το επισυναπτόμενο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV** (σχέδιο υποβολής προγράμματος).

Πληροφορίες: Π. Σακκοπούλου τηλ. 210 3443299 taapolag@ypepth.gr

3.4 Προγράμματα eTwinning

Το «eTwinning», η καινοτόμος δράση με επίσημη έναρξη τον Ιανουάριο του 2005, η οποία για τα έτη 2004-2006 αποτέλεσε τη βασική δράση του προγράμματος eLearning και πλέον εντάσσεται στο **Πρόγραμμα για τη Διά Βίου Μάθηση** (2007-2013 - Απόφαση αρ. 1720/2006/EC 1 της 15 Νοεμβρίου 2006), αφορά ηλεκτρονικές αδελφοποιήσεις σχολείων από διαφορετικές ευρωπαϊκές χώρες μέσω του Διαδικτύου. Πλούσιο πληροφοριακό υλικό για τη διάδοση της δράσης στην ελληνική εκπαιδευτική κοινότητα υπάρχει στον ελληνικό ιστότοπο <http://www.etwinning.gr>. Για περισσότερες πληροφορίες, σχετικά με την υλοποίηση eTwinning συνεργασιών, επικοινωνείτε στο τηλέφωνο 801-11-38946. Η κεντρική ευρωπαϊκή πύλη μέσω της οποίας υλοποιούνται οι συνεργασίες, βρίσκεται στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://www.etwinning.net>.

Από την έναρξη της δράσης έχουν εγγραφεί περισσότερα από είκοσι οκτώ χιλιάδες σχολεία από 28 Ευρωπαϊκά κράτη. Σε αυτό συνέβαλε σημαντικά (πέραν της καινοτομίας που προσφέρει η ιδέα της ηλεκτρονικής αδελφοποίησης σχολείων) η απλότητα της όλης διαδικασίας και η αμεσότητα της δράσης.

Τονίζουμε τη **συμπληρωματικότητα** του eTwinning με τα υπόλοιπα σχολικά προγράμματα (Περιβαλλοντική Αγωγή, Αγωγή Υγείας, Αγωγή σταδιοδρομίας κ.ά.). Ειδικότερα, το eTwinning είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθεί ως μέσο ανάδειξης της εργασίας των εμπλεκόμενων εκπαιδευτικών με τα προαναφερθέντα προγράμματα, εκτός των ορίων της χώρας μας. Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να συνδυάσουν κάποιο άλλο πρόγραμμα με το eTwinning, να χρησιμοποιήσουν τα εργαλεία που τους παρέχονται από τη δικτυακή πύλη του eTwinning, να συνεργαστούν με συναδέλφους τους στην Ε.Ε., αλλά και να δηλώσουν συμμετοχή στους Εθνικούς και Ευρωπαϊκούς διαγωνισμούς eTwinning που διεξάγονται κάθε χρόνο.

Με βάση τα παραπάνω, για την Ευρωπαϊκή δράση eTwinning, το πλαίσιο λειτουργίας δίνει στους εκπαιδευτικούς τις παρακάτω δυνατότητες συμμετοχής:

α) Ο εκπαιδευτικός δημιουργεί eTwinning συνεργασία όποτε αυτός κρίνει, με διάρκεια η οποία συμφωνείται με το αδελφοποιημένο σχολείο και ουσιαστικά δεν έχει πάνω ή κάτω όριο. Οι υποχρεώσεις του εκπαιδευτικού είναι αυτές που οριοθετούνται από την ιδιότητα του παιδαγωγού, το πλαίσιο της καλής συνεργασίας με τον ευρωπαϊκό συνάδελφό του, τους κανονισμούς λειτουργίας της δράσης όπως αυτοί αναφέρονται στο www.etwinning.net, καθώς και από την Απόφαση αρ. 1720/2006/EC 1 της 15 Νοεμβρίου 2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου σχετικά με τη Διά Βίου Μάθηση.

Σε αυτή την περίπτωση ο εκπαιδευτικός δεν δικαιούται συμπλήρωση ωραρίου αλλά ούτε και υπερωρίες, αν έχει ήδη συμπληρωμένο ωράριο.

Τέλος, δεν έχει την υποχρέωση να παραδώσει, παρουσιάσει οποιοδήποτε έργο έχει δημιουργηθεί κατά τη διάρκεια της συνεργασίας, αλλά έχει κάθε δικαίωμα να συμμετάσχει στους διαγωνισμούς για τα εθνικά και ευρωπαϊκά βραβεία eTwinning.

β) Ο εκπαιδευτικός, για να τεκμηριώσει δικαίωμα συμπλήρωσης ωραρίου ή υπερωριακής απασχόλησης, ακολουθεί τη διαδικασία η οποία έχει προδιαγραφεί και για τα υπόλοιπα προγράμματα της και έχει τις υποχρεώσεις που προαναφέρθηκαν.

Στην αρχή της σχολικής χρονιάς εγκρίνεται η συμμετοχή του εκπαιδευτικού σε eTwinning πρόγραμμα από τον Διευθυντή και τον σύλλογο διδασκόντων της σχολικής μονάδας και στη συνέχεια υποβάλλεται ηλεκτρονικά (η φόρμα υποβολής και οι σχετικές οδηγίες θα αναρτηθούν εγκαίρως στον επίσημο ελληνικό ιστότοπο της δράσης (www.etwinning.gr)) προκειμένου οι περιφερειακοί πρεσβευτές του eTwinning να εισηγηθούν για την έγκρισή του από την Επιτροπή Σχολικών Δραστηριοτήτων που λειτουργεί σε κάθε Διεύθυνση.

Οι εκπαιδευτικοί οφείλουν να καταγράφουν την πορεία του έργου τους με τη βοήθεια του εργαλείου 'Κάρτα Προόδου' περιοδικά σε διμηνιαία βάση. Στο τέλος του σχολικού έτους, ο εκπαιδευτικός οφείλει να υποβάλλει αίτηση ώστε να αξιολογηθεί για την Ετικέτα Ποιότητας. Η Εθνική Υπηρεσία Υποστήριξης μπορεί να ζητήσει από τον εκπαιδευτικό αναφορά για την πορεία του έργου του.

Οι εκπαιδευτικοί που συμμετέχουν σε ένα έργο eTwinning, δικαιούνται συμπλήρωση του εβδομαδιαίου διδακτικού τους ωραρίου κατά **δύο (2) ώρες**. Όταν έχουν συμπληρώσει το διδακτικό τους ωράριο με αντικείμενα διδασκαλίας, μπορούν να απασχολούνται με αντίστοιχη υπερωριακή αποζημίωση, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Εάν οι εκπαιδευτικοί υλοποιήσουν και δεύτερο ή περισσότερα έργα eTwinning, δεν δικαιούνται επιπλέον συμπλήρωση του ωραρίου τους ή υπερωριακή απασχόληση.

Για κάθε έργο (το οποίο αντιστοιχεί σε μία eTwinning συνεργασία) δεν είναι δυνατό να διατεθούν συνολικά περισσότερες από τέσσερις (4) ώρες εβδομαδιαίως ΑΝΑ ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ.

Αναλυτικές οδηγίες για τη διαδικασία που οφείλει να ακολουθήσει ο εκπαιδευτικός που υλοποιεί eTwinning έργο, ώστε να τεκμηριώσει δικαίωμα συμπλήρωσης ωραρίου ή υπερωριακής απασχόλησης καθώς και διευκρινήσεις για τις Επιτροπές Σχολικών Δραστηριοτήτων και των Δ/νσεων, παρατίθενται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII.

Πληροφορίες: eTwinning- Εθνική Υπηρεσία Υποστήριξης τηλ. 801 11 38946 etwinning@sch.gr

3.5 Ευρωπαϊκό πρόγραμμα «Δια Βίου Μάθηση»

Σύμφωνα με την Απόφαση αριθ. 1720/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Νοεμβρίου 2006, τέθηκε σε ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2007 και για μια επταετία το ευρωπαϊκό πρόγραμμα δράσης στον τομέα της Δια Βίου Μάθησης. Οι δράσεις **Comenius** και **Leonardo Da Vinci** του προγράμματος «Δια Βίου Μάθηση» απευθύνονται στη σχολική εκπαίδευση.

- Η δράση **Comenius** αποσκοπεί στην ενίσχυση της ευρωπαϊκής διάστασης της εκπαίδευσης και στη βελτίωση της ποιότητάς της μέσω της ενθάρρυνσης της διακρατικής συνεργασίας μεταξύ εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

Στο πλαίσιο της δράσης αυτής τα σχολεία μπορούν να χρηματοδοτηθούν για τη δημιουργία σχολικών συμπράξεων (διμερών & πολυμερών) και την κινητικότητα μαθητών και εκπαιδευτικών στο πλαίσιο υλοποίησης της σύμπραξης. Για την προετοιμασία μιας σύμπραξης υπάρχει η δυνατότητα πραγματοποίησης προπαρασκευαστικής επίσκεψης, η οποία μπορεί να χρηματοδοτηθεί κατόπιν αίτησης κι έγκρισης.

Επιπλέον, τα σχολεία μπορούν να υποβάλουν αίτηση για να φιλοξενήσουν στο ίδρυμά τους μελλοντικούς εκπαιδευτικούς από το εξωτερικό ως βοηθούς (η δράση αυτή δεν χρηματοδοτείται).

Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να επωφεληθούν από τη δράση ατομικής κατάρτισης και να λάβουν χρηματοδότηση για την παρακολούθηση σεμιναρίου στο εξωτερικό.

- Η δράση **Leonardo da Vinci** στοχεύει στη διεύρυνση της ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης και στην υποστήριξη των συμμετεχόντων σε δραστηριότητες κατάρτισης για την απόκτηση και τη χρήση γνώσεων, δεξιοτήτων και προσόντων που διευκολύνουν την προσωπική εξέλιξη και τη συμμετοχή στην αγορά εργασίας.

Τα Επαγγελματικά Λύκεια και οι Επαγγελματικές Σχολές μπορούν να υποβάλουν πρόταση για χρηματοδότηση, στο πλαίσιο της δράσης της κινητικότητας του Leonardo Da Vinci, για τοποθέτηση των μαθητών τους σε ιδρύματα επαγγελματικής κατάρτισης ή σε επιχειρήσεις του εξωτερικού.

Περισσότερες και ειδικότερες πληροφορίες σχετικά με το Πρόγραμμα, αλλά και τις ημερομηνίες υποβολής αιτήσεων παρέχονται από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.) που αποτελεί την Εθνική Μονάδα Συντονισμού (Ε.Μ.Σ.) του προγράμματος «Δια Βίου Μάθηση», στο τηλεφωνικό κέντρο 210-3726000. Ειδικότερα, για το Πρόγραμμα Comenius οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθυνθούν στο τηλέφωνο 210-3726348 (κ. Παπαστεργίου Λεωνίδας) και για το Πρόγραμμα Leonardo Da Vinci στο τηλέφωνο 210-3726365 (κα Ντρούτσα Ειρήνη). Επίσης, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να αναζητήσουν πληροφορίες στην επίσημη ιστοσελίδα της ΕΜΣ <http://www.iky.gr>, στην ιστοσελίδα του ΥΠ.Ε.Π.Θ. <http://www.ypepth.gr> και στην επίσημη ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme/doc78_en.htm.

Οι μετακινήσεις εκπαιδευτικών και μαθητών στο εξωτερικό που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο υλοποίησης των ευρωπαϊκών προγραμμάτων και δραστηριοτήτων, εγκρίνονται από τον Περιφερειακό Διευθυντή Εκπαίδευσης.

Οι εκπαιδευτικοί που ανήκουν στην παιδαγωγική ομάδα υλοποίησης ευρωπαϊκού προγράμματος Comenius ή Leonardo da Vinci, μπορούν να κάνουν χρήση του μειωμένου ωραρίου που προβλέπεται από την υπουργική απόφαση Γ2/4867/28-8-1992 για την Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και Γ1/377/865/18-9-92 για την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση.

Πληροφορίες: Ι. Φαρμάκη τηλ.210-3443195 europe@ypepth.gr

4. ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Όσον αφορά στην ενδεικτική θεματολογία των προγραμμάτων σχολικών δραστηριοτήτων, αυτή παρατίθεται αναλυτικά ανά πρόγραμμα στα ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ V – VIII.

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ ΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΝΑ ΠΡΟΩΘΗΣΟΥΝ ΑΜΕΣΑ ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΕΓΚΥΚΛΙΟ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥΣ ΚΑΙ ΝΑ ΛΑΒΟΥΝ ΕΝΥΠΟΓΡΑΦΑ ΓΝΩΣΗ ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΜΕΧΡΙ 10 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2009.

Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

ΜΑΡΙΑ Κ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

Εσωτερική Διανομή:

Δ/ση ΣΕΠΕΔ

Τμήμα Α' ΣΕΠ

Τμήμα Β' Αγωγής Υγείας & Περιβαλλοντικής Αγωγής

Τμήμα Δ' Αισθητικής Αγωγής

Γραφείο για την Κοινωνία της Πληροφορίας

Δ/ση Ευρωπαϊκής Ένωσης, τμήμα Β' Προγραμμάτων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι**ΣΧΕΔΙΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑΣ**Ημερομηνία.....
Αριθ. Πρωτ.....

Προς: Διεύθυνση Δ.Ε .....

Θέμα υποβαλλόμενου προγράμματος:.....
.....
.....**ΜΕΡΟΣ Ι. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ****Α. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ:**

Σχολική Μονάδα: .....

Ταχυδρομική Δ/νση: .....

Τηλ. Επικοινωνίας: .....

Β. ΑΤΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ/ ΝΤΡΙΑΣ:

Όνοματεπώνυμο: .....

Ειδικότητα: .....

Γ. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ ΣΥΜΜΕΤΑΣΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ:

Α/Α	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ¹	ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΣΤΟ ΣΕΠ		ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΑΛΛΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΗΝ ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ		ΔΙΑΤΙΘΕΜΕΝΕΣ ΩΡΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ²	
		ΝΑΙ ³	ΟΧΙ	ΝΑΙ ⁴	ΟΧΙ	ΝΑΙ (αριθμός)	ΟΧΙ	Συμπλήρωση ωραρίου	Υπερωριακή απασχόληση
1.									
2.									
3.									
4.									
5.									

¹ Το πρώτο όνομα που δηλώνεται είναι και ο /η συντονιστής /τρια του προγράμματος² Συμπληρώνεται ο αριθμός των ωρών και ανάλογα με το αν υπολογίζονται για τη συμπλήρωση ωραρίου ή ως υπερωριακή απασχόληση³ Αν ναι τι είδους⁴ Αν ναι σε ποια κατηγορία σχολικών δραστηριοτήτων και πότε

Δ. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

ΤΑΞΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΑΝΑ ΤΜΗΜΑ	
ΣΥΝΟΛΟ		Σύνολο ΑΓΟΡΙΩΝ	Σύνολο ΚΟΡΙΤΣΙΩΝ

Ημερομηνία και Αρ. Πράξης Παιδαγωγικής Συνεδρίασης Συλλόγου Διδασκόντων:
.....
Ημερομηνία και τρόπος ενημέρωσης Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων
.....

ΜΕΡΟΣ ΙΙ. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Α. ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ:

.....
.....
.....

Β. ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΙ ΕΠΙΔΙΩΚΟΜΕΝΟΙ ΣΤΟΧΟΙ:

.....
.....
.....

Γ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ:

.....
.....
.....

Δ. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ - ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ ΜΕΣΑ:

.....
.....
.....

Ε. ΤΕΛΙΚΑ ΕΠΙΔΙΩΚΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ- ΠΡΟΪΟΝΤΑ

.....
.....
.....
.....

ΣΤ. ΤΡΟΠΟΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ/ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

.....
.....
.....
.....

Ζ. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ (είδος, μονάδες, κόστος)	ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ (Αριθμός, προορισμός, ποιοι κ.α)	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ (εκθέσεις, εκδόσεις, αναπαραγωγή κ.ά)	ΑΛΛΟ ΤΙ....
ΣΥΝΟΛΟ				

Ο/Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ/ΤΡΙΑ

ΟΙ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑΣ

Δ.Δ.Ε :

ΚΕΣΥΠ:

Υπεύθυνος/η ΣΕΠ για τη σύνταξη του πίνακα:

Α/Α	ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ/ΤΡΙΑ ΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΕΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

**Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ
ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ 2007-08
Περιβαλλοντικές Δράσεις, Δράσεις Ζωής – Εκπαίδευση για την Αειφορία

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ...../ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ .....
ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ .....
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
α.....
β.....

ΤΙΤΛΟΣ	
ΘΕΜΑ	
ΣΚΟΠΟΣ	
ΣΤΟΧΟΙ	
ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	
ΔΟΜΗ	
ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΡΑΣΕΩΝ	
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ	
ΠΙΘΑΝΑ ΠΕΔΙΑ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΜΕ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ	

<p>ΤΡΟΠΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ</p>	
<p>ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΑ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ</p>	

Εμπειρία σε προγράμματα σχολικών δραστηριοτήτων

ΝΑΙ ..... ΟΧΙ .....

Αν ναι, είδος δράσης.....

Διάρκεια.....

Σχετική Επιμόρφωση

ΝΑΙ ..... ΟΧΙ .....

Αν ναι, είδος επιμόρφωσης.....

Διάρκεια.....

ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ

ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ/ ΝΤΡΙΑΣ

Ημερομηνία .....

Αριθ. Πρωτ. ....

Προς: Διεύθυνση Δ. Ε. ....

Θέμα υποβαλλόμενου προγράμματος:

.....
.....
.....

ΜΕΡΟΣ I. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

A. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ:

Σχολική Μονάδα:

.....

Ταχυδρομική διεύθυνση:

.....

Τηλ. επικοινωνίας - fax:

.....

B. ΑΤΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ / ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑΣ:

Όνοματεπώνυμο:

.....

Ειδικότητα:

.....

**Γ. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ
ΠΟΥ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ ΣΥΜΜΕΤΑΣΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ:**

Α/Α	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΑΛΛΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΗΝ ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ (αναγράψτε τίτλο)	ΩΡΕΣ ΠΟΥ ΔΙΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑ	
			Συμπλήρωση ωραρίου	Υπερωριακή απασχόληση

Δ. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ

Τάξη	Αριθμός Μαθητών	Αριθμός Μαθητών/τριών ανά τμήμα	
Σύνολο		ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΟΡΙΩΝ:	Σύνολο ΚΟΡΙΤΣΙΩΝ:

Το σχέδιο προγράμματος σχολικής δραστηριότητας εγκρίθηκε κατά την Παιδαγωγική Συνεδρίαση Συλλόγου Διδασκόντων

Ημερομηνία	Αρ. Πράξης

Ενημέρωση Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων

	Ημερομηνία
ΝΑΙ	

ΜΕΡΟΣ ΙΙ.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Α. ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ – ΥΠΟΘΕΜΑΤΑ - ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ:

.....
.....
.....

Β. ΕΠΙ ΜΕΡΟΥΣ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ:

.....
.....
.....

**Γ. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ –
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ:**

.....
.....
.....

**Δ. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ –
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΜΕ ΑΛΛΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ:**

.....
.....
.....

**Ε. ΠΕΔΙΑ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΜΕ ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΩΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΝ ΓΝΩΣΤΙΚΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ**

.....
.....
.....

ΣΤ. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΦΑΣΕΙΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ:

.....
.....
.....

Ζ. ΕΠΙΔΙΩΚΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ:

.....
.....
.....

Η. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ			
Μονάδες	Είδος		Κόστος
Μερικό Σύνολο			
ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ			
Προορισμός	Αριθμός μετακινουμένων	Μέσο μεταφοράς	Κόστος
Μερικό Σύνολο			
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ και ΕΞΟΔΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ (εκθέσεις, εκδόσεις, αναπαραγωγή κ.ά.)			
Περιγραφή			Κόστος
Μερικό Σύνολο			
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ			

Ο/Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ /ΝΤΡΙΑ

ΟΙ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑΣ

Στο πλαίσιο υλοποίησης προγραμμάτων Αγωγής Σταδιοδρομίας στα Γυμνάσια, Γενικά Λύκεια, ΤΕΕ (ΕΠΑΛ-ΕΠΑΣ) της χώρας, είναι δυνατόν να αναπτυχθούν δράσεις που αφορούν στους παρακάτω θεματικούς άξονες:

- Θέματα που αφορούν στο ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ (π.χ. Επικοινωνία στους χώρους εργασίας, Λήψη αποφάσεων, Διοικητική δομή και οργάνωση Επιχειρήσεων - Οργανισμών, Εργαστηριακός εξοπλισμός, Υγιεινή - Ασφάλεια στους χώρους Εργασίας, Βελτίωση ποιότητας υπηρεσιών και προϊόντων, Οργανογράμματα επιχειρήσεων και Περιγραφές θέσεων εργασίας κ.ά).
- Θέματα που αφορούν στην ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ της ΤΟΠΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ (π.χ. Βιομηχανικός Τομέας, Βιοτεχνικός Τομέας, Τομέας Υπηρεσιών, Κοινωνική Οικονομία, Οικογενειακές Επιχειρήσεις, Μ.Μ.Ε, Εμπορική Κίνηση, Κοινωνικές Υπηρεσίες, Κοινωνικοοικονομική περιγραφή του πληθυσμού).
- Θέματα που αφορούν στις ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ (π.χ. Είδη εργασιακών σχέσεων, Εμφάνιση νέων μορφών απασχόλησης, Επαγγέλματα που χάνονται, Επαγγέλματα που αναπτύσσονται, Πράσινα επαγγέλματα, Κοινωνική Ασφάλιση, Ανεργία, Κινητικότητα εργαζομένων, Συνδικαλισμός, Ισότητα ευκαιριών, Προώθηση της ισότητας των δύο φύλων, Εργασία και Άτομα με Αναπηρία, κ.ά.).
- Θέματα που αφορούν στην ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ- ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ (π.χ. δικαιώματα εργαζομένων στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, Αναγνώριση Τίτλων εκπαιδευτικών και επαγγελματικών προσόντων, Μετακινούμενοι πληθυσμοί, Εκπαιδευτικά Συστήματα και Συστήματα κατάρτισης, Προγράμματα εργασιακής εμπειρίας, κ.ά.) και στη Δια βίου Μάθηση.
- Θέματα που αφορούν στην ανάπτυξη ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΖΩΗΣ και απαραίτητων Δεξιοτήτων για διαχείριση της Σταδιοδρομίας, της Αυτογνωσίας, της Κριτικής Πληροφόρησης κ.ά. (π.χ. καλλιέργεια δεξιοτήτων σχετικών με: διαπολιτισμική επικοινωνία, συνεργασία με ομάδα, προσωπική ανάπτυξη, επίλυση προβλημάτων, γραπτό και προφορικό λόγο, χρήση νέας τεχνολογίας, εφαρμοσμένη έρευνα, εντοπισμός και αξιοποίηση πηγών πληροφόρησης, ανάπτυξη και διατήρηση δικτύων/ κοινωνικού κεφαλαίου κ.ά.).
- Θέματα που αφορούν στην ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ και διακρίνονται στις παρακάτω ενότητες:
  - Οικονομία και Εγώ προκειμένου οι μαθητές να αξιολογήσουν τις προσωπικές τους ικανότητες, να ανακαλύψουν την αξία της εκπαίδευσης σε οικονομικά θέματα, να μάθουν την αξία του προϋπολογισμού την ατομική και οικογενειακή χρηματοοικονομική διαχείριση, τη χρήση και κατάχρηση της πιστωτικής κάρτας και να διερευνήσουν ευκαιρίες σχετικά με τη σταδιοδρομία τους.
  - Η Επιχείρηση σε Δράση προκειμένου οι μαθητές να κατανοήσουν τα χαρακτηριστικά της Ελεύθερης Οικονομίας και το ρόλο των Επιχειρήσεων σε αυτήν, να μάθουν τα στάδια οργάνωσης και λειτουργίας μιας Επιχείρησης, της Παραγωγής και διάθεσης ενός προϊόντος και να μελετήσουν τις Κοινωνικές ευθύνες μιας Επιχείρησης και το ρόλο του κράτους σε μια ελεύθερη Οικονομία.
  - Παγκόσμια Αγορά προκειμένου οι μαθητές να εξετάσουν τους πόρους που διαθέτουν ορισμένα κράτη και πώς αυτοί συμβάλλουν στην Οικονομία, στο Κράτος και στο Οικονομικό Σύστημα, να γνωρίσουν τα οφέλη του Διεθνούς Εμπορίου και τη σημασία των Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων.
- Ειδικότερα, θέματα που αφορούν στην ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ – ΕΙΚΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ προκειμένου οι μαθητές να εξοικειωθούν σε μεθόδους και διαδικασίες της αγοράς εργασίας, να ευαισθητοποιηθούν σε θέματα επιχειρηματικής σκέψης και κουλτούρας, να κατανοήσουν την αναγκαιότητα του συντονισμού μέσα σε ομαδικό πνεύμα, υλοποιώντας ένα Επιχειρηματικό Σχέδιο μέσω της οργανωτικής δομής μιας εικονικής επιχείρησης. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα απευθύνεται στους μαθητές/τριες της Α' τάξης ΓΕΛ και στην Α' τάξη ΕΠΑΛ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ A. ΓΕΝΙΚΗ ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Διαχείριση Φυσικών Πόρων

- Εντατικές μορφές εκμετάλλευσης φυσικών πόρων
- Δάση, Αποδάσωση, διάβρωση εδαφών
- Υδάτινοι Πόροι
- Ενέργεια:
Ανανεώσιμες πηγές
Κίνδυνοι από τη χρήση πυρηνικής ενέργειας
- Γεωργία, κτηνοτροφία, μέθοδοι, υπερεκμετάλλευση

Διατήρηση του Φυσικού Περιβάλλοντος

- Οικοσυστήματα : Δομή και λειτουργία χερσαίων και υδατικών οικοσυστημάτων
- Βιοποικιλότητα: απειλούμενα είδη – προστατευόμενες περιοχές

Υποβάθμιση του Περιβάλλοντος

- Ατμόσφαιρα - Ρύπανση του αέρα φαινόμενο θερμοκηπίου, τρύπα όζοντος
- Ρύπανση υδάτων
- Ρύπανση εδαφών
- Ραδιενεργός ρύπανση
- Απόβλητα και Διαχείριση των απορριμμάτων

Περιβαλλοντικοί Κίνδυνοι

- Κλιματικές Αλλαγές
- Φυσικές καταστροφές και ανθρώπινη παρέμβαση
- Περιβάλλον και πόλεμος

Χώρος, Οργάνωση και Χρήση

- Αστικά περιβάλλοντα: αστική ανάπτυξη, χρήσεις, αστικό και περιαστικό πράσινο, οδικά δίκτυα, ηχητική ρύπανση, περιβάλλον σχολικών και εσωτερικών χώρων
- Οικιστική ανάπτυξη, δημόσιος χώρος και περιβάλλον
- Φυσικό Περιβάλλον, σχεδιασμός του διαθέσιμου χώρου, αγροτική ανάπτυξη, τουρισμός, εναλλακτικός και οικολογικός τουρισμός, υιοθεσίες περιοχών
- Περιβάλλον και Μνημεία, αρχαιολογικοί χώροι και ιστορικοί τόποι
- Τοπίο και κατοίκηση, υποβάθμιση του τοπίου
- Γεωλογικά μνημεία και μνημεία της φύσης

Ανθρωπογενές Περιβάλλον – Παράμετροι & Υποβάθμιση

- Περιβάλλον και Επικοινωνία: Μονοπάτια- φυσικές διαδρομές, μεταφορές, συγκοινωνίες
- Περιβάλλον και Ιστορία: τοπική ιστορία, ιστορία μετακινήσεων, φυσική ιστορία, ιστορία πόλεων και αγροτικών εγκαταστάσεων, φυσικά Στοιχεία : Μυθολογία, Λαογραφία
- Το Περιβάλλον ως πηγή έμπνευσης και πεδίο διαλόγου : Περιβάλλον και Τέχνη
- Το περιβάλλον ως έκθεμα : Μουσεία φυσικών επιστημών και τεχνολογίας, φυσικής ιστορίας, συλλογές εκθέματα, περιβαλλοντικά στοιχεία σε συλλογές/ μόνιμες και περιοδικές εκθέσεις μουσειακών οργανισμών
- Το περιβάλλον ως αφήγηση: η φύση και τα περιβαλλοντικά ζητήματα στη λογοτεχνία
- Περιβάλλον, Αντιλήψεις και Ιδέες
  - ο Φύση και Θρησκεία
  - ο Περιβαλλοντική Ηθική
  - ο Δημοκρατία, περιβαλλοντικές δράσεις και περιβαλλοντική συνείδηση
  - ο Καταναλωτισμός και Περιβάλλον
- Το Περιβάλλον ως πεδίο συνάντησης των πολιτισμών – Διαπολιτισμικές Αναφορές

Ποιότητα Ζωής

- Περιβάλλον και υγεία: άσκηση, διατροφή, βότανα, θεραπείες, φυσική ζωή, περιβαλλοντική υγιεινή

ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ:

α. Μαθαίνω για τη ζωή

Υγεία

- Η Υγεία ως πολιτισμικό και κοινωνικό αγαθό
- Διαπολιτισμικές Προσεγγίσεις στην Υγεία και την Ασθένεια
- Εξαρτησιογόνες Ουσίες (καπνός, αλκοόλ, ναρκωτικά)
- Ασθένειες: AIDS, ηπατίτιδα Β, Μεσογειακή αναιμία, καρδιαγγειακά νοσήματα, ασθένειες στο εργασιακό περιβάλλον, σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα, καρκίνος
- Στοματική υγιεινή
- Ατυχήματα και Ασφάλεια
- Πρώτες Βοήθειες
- Εθελοντισμός και Υγεία : Αιμοδοσία, Προσφορά ιστών και Οργάνων

Ψυχική Υγεία

- Εξαρτήσεις (ναρκωτικά, αλκοόλ, κάπνισμα, ηλεκτρονικά μέσα, τυχερά παιχνίδια, κλπ)
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων για αντιμετώπιση του άγχους και του φόβου
- Αντιμετώπιση πένθους
- Αυτοεκτίμηση, Αυτοσυναίσθημα – Ανάπτυξη Δεξιοτήτων
- Συναισθηματική και Ψυχοκινητική Ανάπτυξη – Αντιμετώπιση Προβλημάτων
- Εφηβεία, συμπεριφορές και αντιλήψεις
- Διαπροσωπικές Σχέσεις

Υγεία, Ιστορία και Τέχνη

- Μυθολογία, Ιστορικές Αντιλήψεις για την υγεία, έθιμα, δοξασίες και λαογραφικά στοιχεία
- Μνημεία, Έργα και αρχαιολογικοί χώροι (π.χ. προσωποποιήσεις Υγείας, Ασκληπιεία, Αμφιαράεια κ.ά.)

Υγεία και Λογοτεχνία

- Ζητήματα σωματικής/ ψυχικής υγείας και ποιότητας ζωής στην μυθιστοριογραφία και την ποίηση

β. Αγωγή του Ενεργού Πολίτη

Ανθρώπινα Δικαιώματα – Δημοκρατία

- Προβλήματα Φτώχειας, Αναλφαβητισμού κ.ά
- Δημοκρατικά δικαιώματα, δικαιώματα του πολίτη
- Κοινωνικός αποκλεισμός, Ισότητα ευκαιριών
- Ισότητα φύλων
- Ρατσισμός, ξενοφοβία

Ποιότητα Ζωής

- Κατοικία, Υγιεινή και Ασφάλεια
- Ποιότητα ζωής στο εργασιακό και κοινωνικό περιβάλλον - Έκθεση σε τοξικές ουσίες
- Φυσική Ζωή, άσκηση και υγιεινός τρόπος διαβίωσης
- Διατροφικές συνήθειες και μεταλλαγμένα τρόφιμα
- Εθελοντισμός
- Πολιτική Προστασία: Πρόληψη και αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων/ Σεισμοί, πλημμύρες, πυρκαγιές

Κυκλοφοριακή Αγωγή

- Οδική συμπεριφορά πεζών και οδηγών
- Οδική συμπεριφορά μαθητών: οι μαθητές ως οδηγοί και ως επιβάτες – διαμόρφωση κυκλοφοριακής συνείδησης
- Οδική Ασφάλεια

Αγωγή του καταναλωτή

- Αγωγή του καταναλωτή και οικονομία
- Αγωγή του καταναλωτή και κοινωνία
- Πληθυσμιακές μετακινήσεις και κατανάλωση
- Υγεία και κατανάλωση
- Ανάλυση προτύπων κατανάλωσης κ.ά.

II. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ – ΔΡΑΣΕΙΣ ΖΩΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΙΑ
ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΈΤΟΣ 2009-10: ΕΝΕΡΓΕΙΑ- ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ & ΤΟΠΙΚΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Ενέργεια και Περιβάλλον

- Ενέργεια και φυσικοί πόροι
- Ενέργεια και υποβάθμιση περιβάλλοντος
- Ενέργεια και κλιματική αλλαγή
- Ενέργεια και βιοποικιλότητα
- Ενέργεια και θαλάσσια ρύπανση
- Ενέργεια και ερημοποίηση

Ενέργεια και Ανθρώπινη κοινωνία

- Βιώσιμη διαχείριση ενεργειακών πόρων
- Εξοικονόμηση ενέργειας και ανακύκλωση
- Διαμόρφωση νέων ενεργειακών αναγκών
- Ενέργεια και μεταφορές
- Ενέργεια και ποιότητα ζωής
- Κατανομή ενέργειας – Τρίτος Κόσμος
- Ενέργεια και Γεωργία
- Ενέργεια και εναλλακτικές μορφές Τουρισμού
- Βιοκλιματικό σχολείο
- Ενέργεια και διαχείριση απορριμμάτων
- Ενέργεια στη διατροφή μας
- Ενέργεια και πράσινη τεχνολογία
- Χρήση Πυρηνικής Ενέργειας
- Πράσινη αειφορική οικονομία
- Ενέργεια και υπερκαταναλωτισμός
- Ενέργεια και Αειφόρος Ανάπτυξη
- Ενέργεια και διεθνή κέντρα λήψης αποφάσεων
- Ενέργεια και Ευρωπαϊκή Ένωση
- Ενέργεια και βιωσιμότητα ανθρώπινης κοινωνίας
- Ενέργεια και οικονομική κρίση

Ενέργεια και Πολιτισμός

- Ενέργεια και βιομηχανική κληρονομιά
- Αρχαίοι Πολιτισμοί και διαχείριση ενεργειακών πόρων
- Ενέργεια και βιομηχανική επανάσταση
- Ενέργεια στις τέχνες
- Οι τέχνες ως εργαλεία αειφορικής διαχείρισης των ενεργειακών πόρων
- Ενέργεια - Άξονας Πολιτισμού
- Η βιομηχανική- ενεργειακή επανάσταση και οι κοινωνικές ανισότητες που προκάλεσε
- Ενέργεια και πολιτισμικά στοιχεία
- Διαμόρφωση ενεργειακής κουλτούρας
- Ενέργεια και Διατήρηση πολιτιστικής κληρονομιάς
- Ενέργεια και κατοικία
- Αειφορική διαχείριση ενέργειας και βιβλίο
- Ενέργεια και πολιτιστικά – κοινωνικά κινήματα
- Κοινωνική δικαιοσύνη και αειφορία
- Δημοκρατία και αειφορία

Ενέργεια και Ανανεώσιμες ενεργειακές πηγές

- Ηλιακή ενέργεια – εφαρμογές στην τοπική κοινωνία
- Υδάτινη Ενέργεια – φράγματα εργοστάσια κ.λ.π.
- Γεωθερμία – πηγές και διαχείριση

- Αιολική ενέργεια- αιολικά πάρκα
- Βιομάζα – διαχείριση απορριμμάτων, ενεργειακές καλλιέργειες
- Άλλες ενεργειακές ανανεώσιμες πηγές , παλίρροια κ.λ.π.
- Ανάπτυξη αυτόνομων ενεργειακά σχολείων
- Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και οικονομία
- Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και Τρίτος Κόσμος
- Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και αρχαίοι πολιτισμοί
- Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: ο ρόλος του σχολείου
- Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και διαμόρφωση νέας ενεργειακής πολιτικής
- Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και νέο αναπτυξιακό μοντέλο

Ενέργεια και Υγεία

- Επιπτώσεις στην υγεία της ενεργειακής ρύπανσης
- Ακτινοπροστασία
- Περιβαλλοντικοί- ενεργειακοί κίνδυνοι και δημόσια υγεία
- Ακτινοβολίες και υγεία
- Υπερκατανάλωση ενέργειας και ψυχική υγεία
- Ατμοσφαιρική ρύπανση και υγεία
- Υπερπληθυσμός: οικονομική ανισότητα –Άνιση κατανομή Ενέργειας- επιπτώσεις στην υγεία
- Ενεργειακή ρύπανση και χώροι εργασίας
- Μοντέλα ενημέρωσης αντιμετώπισης της ενεργειακής επίδρασης στην υγεία

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Ο Πολιτισμός ως ανθρώπινη έκφραση και δημιουργία, ορίζει ένα ευρύ φάσμα των ανθρωπίνων δραστηριοτήτων. Πολιτιστικό πρόγραμμα εξάλλου είναι κάθε δημιουργική διαδικασία που έχει ως αντικείμενό της την καλλιέργεια της αισθητικής καθώς επίσης την ανάδειξη και προώθηση στοιχείων πολιτισμού, μέσω του χορού, του θεάτρου, της μουσικής και εν γένει των εικαστικών τεχνών (ζωγραφική-σχέδιο, γλυπτική, διακόσμηση, αρχιτεκτονική, κινηματογράφος, φωτογραφία, γραφιστική, κεραμική κ.λπ.).

Ενδεικτικά, απαριθμούνται ως στοιχεία του ανθρώπινου πολιτισμού με την ευρεία έννοια, τα οποία διαμορφώνουν τον χαρακτήρα των κοινωνιών, την φυσιογνωμία και την εξέλιξη της σύγχρονης εποχής, τα κάτωθι:

- Γλώσσα
- Γράμματα και τέχνες
- Τρόπος ζωής
- Βασικά δικαιώματα του ανθρώπου
- Σύστημα αξιών
- Παραδόσεις και δόγματα
- Πολιτιστική κληρονομιά
- Λογοτεχνία
- Πνευματικά – καλλιτεχνικά ρεύματα
- Ήθη και έθιμα
- Τεχνολογία
- Κοινωνική και οικονομική οργάνωση

Τα Πολιτιστικά Προγράμματα, όπως ορίσθηκαν ανωτέρω, ως δημιουργικές διαδικασίες για την καλλιέργεια της αισθητικής και για την ανάδειξη-προώθηση στοιχείων πολιτισμού, είναι δυνατόν να αναπτυχθούν σε δράσεις που αφορούν στους παρακάτω θεματικούς άξονες:

- **Θεατρικό εργαστήριο:** ανάπτυξη παραστατικών δεξιοτήτων των μαθητών, προετοιμασία παράστασης θεατρικού έργου επωνύμου συγγραφέα, δημιουργία πρωτότυπης παράστασης των μαθητών, θεατρικό αναλόγιο κ.ά.
- **Μουσικό/ χορευτικό εργαστήριο:** συγκρότηση χορωδίας ή ομάδας χορού. Μια τέτοια δραστηριότητα, για να συνιστά πρόγραμμα, προϋποθέτει πρακτική και θεωρητική προσέγγιση του θέματος (π.χ. παραδοσιακοί χοροί μιας συγκεκριμένης περιοχής και διερεύνηση των ιστορικών, κοινωνικών, οικονομικών παραγόντων που επηρεάζουν την εξέλιξή του ή αφιέρωμα στην συγκεκριμένη φορεσιά, κόσμημα κ.ά.).
- **Εικαστικό εργαστήριο:** πρακτική και θεωρητική προσέγγιση μιας συγκεκριμένης μορφής ή τεχνοτροπίας (π.χ. εργαστήριο κεραμικής, ψηφιδωτού, αγιογραφίας κ.λπ.) ή συγκρότηση ομάδας αισθητικής παρέμβασης στον χώρο του σχολείου.
- **Μαθητικός τύπος:** έκδοση εφημερίδας ή περιοδικού σε έντυπη ή και ηλεκτρονική μορφή: μια τέτοια δραστηριότητα, για να συνιστά πρόγραμμα, προϋποθέτει συγκεκριμένη συντακτική ομάδα μαθητών, η οποία θα έχει την ευθύνη της συγκέντρωσης, επιλογής, σύνταξης και παρουσίασης της ύλης. Ένα μαθητικό έντυπο, ανάλογα με τον χαρακτήρα του, παρακολουθεί την επικαιρότητα, τα τοπικά και παγκόσμια γεγονότα, περιλαμβάνει συνεντεύξεις, ανταποκρίσεις, παρουσιάσεις, ανακοινώσεις, κ.ά. Δεν αποτελούν πρόγραμμα τεύχη που συγκεντρώνουν τις συνθετικές εργασίες των μαθητών κατά την διάρκεια της σχολικής χρονιάς ή παρουσιάζουν απλώς τις δραστηριότητες της σχολικής μονάδας.
- **Λέσχη φωτογραφίας:** γνωριμία με την τέχνη και τεχνική της φωτογραφίας, πρακτική άσκηση με αφορμή συγκεκριμένο θέμα και στόχο τον συνδυασμό θεωρίας και πράξης.
- **Θέματα πολιτιστικής κληρονομιάς και τοπικής ιστορίας και μυθολογίας** (π.χ. αρχιτεκτονική κληρονομιά μιας περιοχής, «υιοθεσία» μνημείων), κοινωνικά (π.χ. ρατσισμός, πρόσφυγες) με προσέγγιση μέσω των διαφόρων μορφών τέχνης (π.χ. πολιτιστικά στοιχεία των οικονομικών μεταναστών, όπως τραγούδια, χοροί, έθιμα κ.ά), λαογραφικά (π.χ. ήθη, παραδόσεις, παιχνίδια)
- **Δημιουργία ντοκιμαντέρ** με θέματα όπως πορτρέτα προσωπικοτήτων, θέματα της τοπικής κοινωνίας ή της καθημερινής ζωής .κ.ά.
- **Κινηματογραφική Λέσχη:** γνωριμία με την τέχνη και την τεχνική του κινηματογράφου μέσα από τις προβολές ταινιών, αφιερώματα σε σκηνοθέτες, πρακτική άσκηση δημιουργίας κινηματογραφικού ή διαφημιστικού σποτ κ.λ.π.
- Άλλα καινοτόμα πολιτιστικά προγράμματα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII

A. Διευκρινιστικές οδηγίες προς τις Επιτροπές Σχολικών Δραστηριοτήτων και τους πρεσβευτές eTwinning

- α) Η υποβολή των ελεγμένων σχεδίων προγραμμάτων eTwinning από τους πρεσβευτές προς τις Επιτροπές Σχολικών Δραστηριοτήτων μπορεί να γίνει μέχρι 12 Οκτωβρίου 2009.
- β) Η Εθνική Υπηρεσία Υποστήριξης (εφεξής ΕΥΥ) του Ευρωπαϊκού προγράμματος eTwinning, η οποία εδρεύει στο ΥΠΕΠΘ, για την καλύτερη οργάνωση και διάδοση της δράσης, θα έχει ολοκληρώσει τον ορισμό μέχρι τέλος Αυγούστου, βάσει σχετικής απόφασης του ΥΠΕΠΘ, τους περιφερειακούς πρεσβευτές eTwinning για το σχολικό έτος 2009-2010. Οι πρεσβευτές θα είναι και οι κατά τόπους υπεύθυνοι για τη δράση eTwinning σε συνεργασία και υπό το συντονισμό της ΕΥΥ.
Η Εθνική Υπηρεσία Υποστήριξης του έργου, για τις ανάγκες της δράσης, μπορεί να χρησιμοποιήσει τους κατά τόπους πρεσβευτές, για να καλύψει τις αυξημένες απαιτήσεις κάποιας περιοχής, ειδικότερα για την περίοδο αξιολόγησης των έργων όπου οι εκπαιδευτικοί αιτούνται 2ωρη συμπλήρωση ωραρίου ή υπερωριακή απασχόληση.
- γ) Δικαίωμα υποβολής σχεδίου προγράμματος eTwinning για συμπλήρωση ωραρίου ή υπερωριακή απασχόληση, έχουν οι εκπαιδευτικοί οι οποίοι υλοποιούν κάποιο **έργο** στο πλαίσιο eTwinning **συνεργασίας**.
- δ) Τα σχέδια έργων eTwinning από τους εκπαιδευτικούς **θα πρέπει να υποβληθούν ηλεκτρονικά** μια εβδομάδα πριν τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των υπόλοιπων προγραμμάτων σχολικών δραστηριοτήτων μέχρι 5 Οκτωβρίου 2009. στον ιστότοπο www.etwinning.gr όπου θα υπάρχει η σχετική φόρμα υποβολής και οι απαραίτητες οδηγίες.
- ε) Οι **πρεσβευτές με τον συντονισμό της Ε.Υ.Υ. θα ελέγξουν και θα αξιολογήσουν** τα σχέδια έργων που θα υποβληθούν ηλεκτρονικά.

Σημείωση: 1) Ο **έλεγχος** των στοιχείων των συνεργασιών (δηλαδή διάρκεια, εμπλεκόμενοι καθηγητές), σε διαφοροποίηση με τη διαδικασία που ακολουθήθηκε την περσινή χρονιά, θα γίνει βάσει αρχείου που θα αποστείλει η ΕΥΥ στους Πρεσβευτές και θα περιέχει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες των συνεργασιών.
2) Η **αξιολόγηση** των συνεργασιών θα γίνει βάσει των πεδίων των αιτήσεων των εκπαιδευτικών:

A. Γενικός Στόχος και Ειδικοί στόχοι της συνεργασίας

B. Μεθοδολογία – Χρησιμοποιούμενα μέσα

Γ. Αναλυτικό Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης – Προγραμματισμός και Τρόπος ενσωμάτωσης στη σχολική διαδικασία

Δ. Τελικά επιδιωκόμενα αποτελέσματα

Οι πρεσβευτές **οφείλουν να στείλουν προς έγκριση τη λίστα των σχεδίων έργων eTwinning που έχουν ελέγξει και αξιολογήσει θετικά**, ξεχωριστά ανά Δ/νση Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης (για όλους τους νομούς της περιοχής ευθύνης τους), στην αντίστοιχη Επιτροπή Σχολικών Δραστηριοτήτων της κάθε Διεύθυνσης.

- στ) Λόγω των χρονικών περιορισμών για την έγκριση και υλοποίηση των προτεινόμενων προγραμμάτων eTwinning, θα πρέπει οι Δ/ντες των Δ/σεων (Α/θμιας ή Β/θμιας Εκπ/σης) να μεριμνήσουν ώστε να ολοκληρωθούν άμεσα οι διαδικασίες έγκρισης των προγραμμάτων.
- ζ) Με την **ολοκλήρωση της διαδικασίας, οι Δ/νσεις οφείλουν να κοινοποιήσουν τις σχετικές αποφάσεις έγκρισης των έργων eTwinning στην Εθνική Υπηρεσία Υποστήριξης** της δράσης εγγράφως στη διεύθυνση “Γρ. Κοινωνίας της Πληροφορίας του ΥΠΕΠΘ, γρ. 70, Α. Παπανδρέου 37, Μαρούσι 15180 με θέμα “Έγκριση έργων eTwinning” “ ή ηλεκτρονικά στη διεύθυνση etwinning@sch.gr ή με fax στο 210 3443361.
- η) Σε περίπτωση που η Επιτροπή Σχολικών Δραστηριοτήτων χρειαστεί διευκρινήσεις, **προτείνεται να κληθεί ο πρεσβευτής στη σχετική συνεδρίαση αξιολόγησης των έργων**. Σε περίπτωση γειτονικού νομού, συνιστάται η επικοινωνία να γίνει τηλεφωνικά.
- θ) Ο πρεσβευτής πρέπει να παρακολουθεί την πορεία των έργων στην περιοχή ευθύνης του, για τα οποία έχει δοθεί 2ωρη συμπλήρωση ωραρίου ή υπερωριακή απασχόληση και σε συνεργασία με την ΕΥΥ να κατευθύνει τους εκπ/κούς ώστε να πάρουν την ετικέτα ποιότητας.

B. Διευκρινιστικές οδηγίες στους εκπαιδευτικούς που ζητούν 2ωρη συμπλήρωση ωραρίου ή υπερωριακή απασχόληση

Οι ενδιαφερόμενοι εκπαιδευτικοί μπορούν να βρουν επιπλέον πληροφορίες και διευκρινιστικές οδηγίες στον ελληνικό ιστότοπο της δράσης www.etwinning.gr ή τηλεφωνώντας με χρέωση μιας αστικής μονάδας στο τηλέφωνο 801-11-38946.

Επίσης μπορούν να συμμετάσχουν στις κατά τόπους ημερίδες που θα διοργανωθούν σε όλη την Ελλάδα από τους πρεσβευτές της δράσης eTwinning. Για πληροφορίες σχετικά με το πρόγραμμα διεξαγωγής ημερίδων ανά νομό καθώς και για υποβολή δήλωσης συμμετοχής στις ημερίδες, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να επισκέπτονται τη σχετική ιστοσελίδα <http://etwinning.sch.gr/events.php> του ελληνικού ιστότοπου της δράσης.

Για τη διευκόλυνση των εκπαιδευτικών, παραθέτουμε στη συνέχεια τα απαιτούμενα βήματα της διαδικασίας :

1. Εγγραφή του σχολείου στο www.etwinning.net (Ευρωπαϊκή Πύλη).
2. Εύρεση συνεργάτη-ών με τα εργαλεία της Ευρωπαϊκής Πύλης και έναρξης υλοποίησης eTwinning έργου.
3. Έγκριση του σχεδίου προγράμματος από τον Δ/ντή και τον Σύλλογο Διδασκόντων της σχολικής μονάδας.

Σημεία προσοχής για τη σωστή διατύπωση της πράξης συλλόγου διδασκόντων της σχολικής μονάδας: Πρέπει να αναγράφονται :

- τα ονόματα των εμπλεκόμενων εκπαιδευτικών,
- το ακριβές όνομα της συνεργασίας (όπως είναι είναι δηλωμένη στο www.etwinning.net),
- η διάρκεια της συνεργασίας και η ημερομηνία έναρξής της,
- το όνομα του/των συνεργαζόμενου/νων σχολείου/ων καθώς και
- αν ζητείται συμπλήρωση ωραρίου ή υπερωριακή απασχόληση για κάθε εμπλεκόμενο εκπαιδευτικό.

4. Η **ηλεκτρονική αίτηση** για τη 2ωρη συμπλήρωση ωραρίου ή υπερωριακή απασχόληση, πρέπει να γίνει στον ελληνικό ιστότοπο της δράσης www.etwinning.gr μέχρι τις 5 Οκτωβρίου 2009.

Ο εκπαιδευτικός πρέπει να συμπληρώσει τα απαιτούμενα στοιχεία του που ζητούνται στην αίτηση.

Σημείωση: Είναι απαραίτητη η σωστή και πλήρη συμπλήρωση των παρακάτω πεδίων στην ελληνική γλώσσα (έως 500 λέξεις ανά πεδίο):

- A. ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ
- B. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ - ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ ΜΕΣΑ
- Γ. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ και ΤΡΟΠΟΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΣΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ
- Δ. ΤΕΛΙΚΑ ΕΠΙΔΙΩΚΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Τα παραπάνω τέσσερα πεδία πρέπει να εμφανίζουν **ξεκάθαρα** και **αναλυτικά** τους **στόχους** της συνεργασίας, να τεκμηριώνουν την **παιδαγωγική διάσταση** του έργου και να προσδιορίζουν την **πορεία** του έργου και την συμμετοχή των μαθητών.

Πρέπει να σταλεί σε ηλεκτρονική και σε ευανάγνωστη μορφή (με τη χρήση σαρωτή-scanner ή ψηφιακής φωτογραφικής μηχανής) η σχετική Πράξη του Συλλόγου Διδασκόντων (βιβλίο Πρακτικών Σχολικής Μονάδας), όπως αναφέρθηκε στο 3^ο βήμα

Τέλος πρέπει να αποσταλεί και το “πιστοποιητικό eTwinning” το οποίο παρέχεται αυτόματα στα σχολεία, όταν εγκριθεί η συνεργασία και αποτελεί αποδεικτικό της σύναψης συνεργασίας.

Προς επιβεβαίωση της σωστής καταχώρησης στοιχείων, θα επιστραφεί στον αιτούντα εκπαιδευτικό, ο αύξων αριθμός, η ημερομηνία και η ώρα καταχώρησης της αίτησης. Επίσης, τα στοιχεία θα σταλούν αυτόματα στη διεύθυνση ηλεκτρονικής αλληλογραφίας που έχει δηλώσει ο εκπαιδευτικός.

Τα παραπάνω στοιχεία θα πρέπει να φυλαχθούν από τον εκπ/κό για ενδεχόμενη μελλοντική αναφορά.

Ο εκπαιδευτικός οφείλει:

Να ενημερώνεται από τον ελληνικό και ευρωπαϊκό ιστότοπο της δράσης.

Να συμπληρώνει το twin blog της συνεργασίας τουλάχιστον σε διμηνιαία βάση (συνοπτική αλλά ολοκληρωμένη περιγραφή). Τα άρθρα του twin blog που αφορούν την πορεία και την οργάνωση της συνεργασίας πρέπει να είναι δημόσια (public) ώστε ο πρεσβευτής σε συνεργασία με την ΕΥΥ, να μπορέσει να κατευθύνει τον εκπ/κό για να λάβει μέχρι το τέλος της σχολικής χρονιάς την ετικέτα ποιότητας(Quality Label).

Υπενθυμίζεται, όπως προαναφέρθηκε στην παρούσα εγκύκλιο, ότι για **όσα προγράμματα eTwinning δεν υπάρχει διεκδίκηση συμπλήρωσης ωραρίου ή υπερωριακής απασχόλησης, δεν ισχύουν οι παραπάνω απαιτήσεις.**